

ADVENT SZEMLE

2022. NOVEMBER: „JÉZUS TANÍTOTTA...” – BIBLIAI ELŐADÁS-SOROZAT
+ FELEJTHETETLEN CENTENÁRIUM – 2022, KARÁCSONKŐ + AZ ÚR KÖVEI
+ EGY HELY TÖRTÉNETE – LABIRINT 116 + 2022. OKTÓBER 22.
+ JÓ AZ ISTEEN! + „KÉSZÍTSETEK AZ ÚRNAK ÚTJÁT!” + A TÖMLŐCBEN
LEVŐ LELKEK

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁROKNÁK

Kövess Engem a te családdal!

Kövess Engem a teljes igazságban!
2019–2020

Kövess Engem a te ifjúságodban!
2020–2021

Kövess Engem a te felebarátoddal!
2021–2022

Kövess Engem a te családdal!
2022–2023

Kövess Engem vidám szívvel!
2023–2024

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

2022. november
22-23.

10-60%-os
árengedmény*

www.viatisanasanata.ro

• Bukarest: 0740 10 10 34, 021 323 00 20
comenzi@viatisanasanata.ro

• Kolozsvár: 0745 51 32 29, 0364 73 69 72
gyongyi_pasztor@yahoo.com
(Cuza Vodă utca, 16 szám)

• Marosvásárhely: 0740 10 10 40, 0265 24 98 28
(Predeal utca, 120 szám)

NYITOTT KAPUK

NAPJA

evs
editura viață și sănătate

Online NyKN:

november 22-23.

24 óra/nap

NyKN call-center:

november 22-23.

8:00-22:00

NyKN a könyves- boltjainkban:

november 22-23.

9:00-18:00

* Ajánlatunk nem vonatkozik az Év könyve-sorozat könyveire. A Nyitott Kapuk Napja alkalmából tett árengedményt nem befo-lyásolják egyéb árkedvezményes ajánlatok.

Az árengedmény addig érvényes, amíg a készlet tart.

2022. NOVEMBER. A Romániai Hetednapí Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georgel Pirlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Sbirnea, Ștefan Tomoiagă, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Eugen Chirilianu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szöcs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail adventszemle@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40
ISSN 1842 - 3361

2022. OKTÓBER 22.

Ezernyolcszáznegyvennégy október 22-e nem közönséges nap – a nagy engesztelési napra emlékeztet. Ahogy a szombat is többletértéket nyújt a hét többi napjának, úgy az engesztelés napja is egy egész év napjait foglalja össze, szenteli meg. Egyházunk számára ez történelmi nap, azonban a legtöbben megfeledkeztek róla, a világ számára pedig teljesen ismeretlen. Legalább a nyilatkozatok szintjén értékeljük és megpróbáljuk bizonyítani, hogy a megváltási terv szempontjából mennyire fontos, egyébként ez a nap benne sincs az egyházi naptárunkban. Miért is lenne – kérdezhetnék egyesek –, ha egyetlen más ótestamentumi, zsidó ünnep sem talált helyet az Újszövetségben. Legfeljebb annyit tehetünk, hogy allegóriaként emlegetjük, és pedagógiai jelentőségét hangsúlyozzuk. Ebből számos vita keletkezhet a különböző ünnepek napjainkban való kontinuitására vonatkozólag.

Az emberek minden egyes ünnepet mély átérzéssel élnek meg, mert ilyenkor olyan hangulat alakul ki, amelyért sokan akár fizetni is hajlandók. Vannak ünnepek, amelyeket csak a hagyomány miatt tartunk, noha a jelentőségük már rég elveszett. Sokan nem is tudják, hogy mit ünnepelnek. Így kapták, és nem is érdekeltek igazi jelentőségének megértésében. Aztán ott van a nyáj-szellem, amelynek az egyén aláveti magát. Ha egy csoportban mindenki különlegesnek tart egy napot vagy szertartást, akkor ő is elkezd tartani azt a napot. De vannak tudatosan várt és megélt ünnepek is. A héber évenkénti ünnepek elrendelésének egyik oka az volt, hogy emlékeztesse a népet Isten közbelépéseire, és elősegítse az Úr iránti odaszentalódásuk megújítását.

De térjünk vissza a mi ünnepünkhöz. Hány gyülekezet – vagy hány adventista – ünnepli ezt a napot? Még a legkonzervatívabbak, a régi ösvényeket szeretők is teljesen figyelmen kívül hagyják. Talán már túlságosan is régi nap ez egy olyan embercsoport számára, amely a mielőbbi világ végét hirdeti. Ezt a jelenséget pszichológusok, társadalomkutatók és teológusok is kutatták már.

Az utóbbi évtizedekben számos esetben megtörtént, hogy karizmatikus vezetők köré tömörülő csoportok hirdették a Messiás érkezését. Ezek némelyikéről a sajtó is beszámolt. De volt közöttük egy figyelemre méltó eset is. Az egyik vezető azt hirdette, hogy egy bizonyos időpontban földönkívüliek jelennek meg, hogy magukkal ragadják a várakozókat. A „profetikus nap” eljött, el is múlt, de semmi sem történt. A csoportosulás létezésének ez kellett volna, hogy legyen az utolsó napja, furcsa módon azonban a feloszlás, vagy legalábbis a csalódás helyett a hívek csoportja rendkívüli gyarapodásnak indult, a tagok egyre lelkesebben végezték a missziómunkát. A pszichológusok ezt nevezik kognitív disszonanciának. Más szóval ellentét mutatkozik a gondolatok és a cselekvések között. A tettek nem a hit vagy a gondolatok eredményeit képezik, hanem ellenkezőleg.

Teológiai síkon a dolgok még tágabb teret nyertek. Ennek tudható be, hogy október 22-e a nagy csalódás napja, és máig is ekként maradt fent egyházunk emlékeztetőben. Legalábbis az érzelmek szintjén. Azóta is válaszokat keresünk. Vajon erről beszél 2Thesszalonika 2:11 verse: „És azért bocsátja rájuk Isten a tévelygés erejét, hogy higgyenek a hazugságnak”? Miért hagyna bennünket tévelygésben? És miért pont a népét? Ime, az isteni ígéretek és a teljesen ellentétes valóság közötti újabb disszonancia.

A bibliai történelemben – ahol az igazságot keressük – a következőket figyelhetjük meg:

1. A zsidó nép nem ismerte a Messiás születésének idejét. A történelem ironiája, hogy ma sem tudjuk pontosan. Nobel-díjnál nagyobb jutalmat

TARTALOM

3 Vezércikk

Mugurel Asaftei
2022. október 22.

5 Misszió

Eugen Chirilianu
Kövess Engem a családdoddal!

8 Misszió

Emanuel Sălăgean
„Jézus tanította...” – bibliai előadás-sorozat

10 Egyházi élet

Florin Lăiu
Felejtethetetlen centenárium
– 2022, Karácsonkő

16 Elmélkedés

Dr. Ștefan Radu
Az Úr kövei

18 Advent történelem

Leonida Ghioaldă
Egy hely története – Labirint 116 (IV)

22 Az egyház életéből

Szász Ernő
Jó az Isten!

24 Lelkiség

Daniel Dincă
„Készítsétek az Úrnak útját!” (Mk 1:3)

27 Hitelvek

Dr. Petru Blaj
A tömlöcben levő lelkek

31 Gyermekek oldala

Alina Chirileanu

ÚJRAAKTUALIZÁLT JELENTESEK MUGUREL ASAFTEI

érdemel, aki képes megfejteti ezt a történelmi titkot, az Úr születésének napját. Viszont voltak néhányan, zsidók, pogányok és mások, akik tényleg ismerték.

2. A választott nép nem tudta, hogy Jézus feltámadt, ahogy azt sem, hogy felment a mennybe. Úgy „tudták”, hogy a tanítványok lopták el a testét.

3. Péter sem tudta, hogy ki a Letartóztatott, amikor egy ismeretlen lány kérdést intézett hozzá.

4. Az Emmausba tartó tanítványok nem tudták, hogy ki az az Idegen, aki a Szentírásra vonatkozó, addig még nem hallott magyarázatokkal lángra lobbantotta a szívüket.

5. A laodiceaiak sem tudták, hogy milyen állapotban vannak. Az utolsó gyülekezetet hatalmas érzékzavar jellemzi.

De folytathatnánk a felsorolást. Noé nemzedékéről vagy Sodomáról ne is beszéljünk, a fontos dolgok figyelmen kívül hagyásának szállóigéivé váltak. Egy dolog biztos: elődeink tévedtek, és ebben nincs dicsőség, csak csalódás, fájdalom és szegény. Vajon az Úr abban érdekelt, hogy maradjunk erkölcsi sötétségben, és mindinkább leterjünk a prófétai útról?

Isten nem hagy el bennünket. Nem akarja letiporni az akaratunkat. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a magunk választotta út nem szenvedésbe torkollik. A fizikai fájdalom túl van egy másik szint, amelyben mély fájdalmat érzünk. Nagyon nehéz, amikor hazudnak nekünk vagy becsapnak. De ígéretünk van, hogy Őbenne nem fogunk csalatkozni. Mindezek mellett pusztító csalódásokat élünk át.

A hagyományos magyarázat szerint az Úr a mennyi templom első helyiségéből átmélt a másodikba, a szentek szentjébe. Jelentsen ez bármit, mégis csak mesének tűnik, amely nem befolyásolja földi életünket.

Ha már egyetemes ítéletről beszélünk, akkor ez azt jelenti, hogy fontossága miatt annak a meghirdetése is egyetemes kell, hogy legyen. Következésképpen mindenkinek figyelnie kellene arra, ami a mennyben zajlik. Vajon az ítélet milyen mértékben nyújt még több erőt a maradék egyház számára? Talán olyannyira láthatóvá vált az egyház a világban, hogy képes beszéd- és párbeszéd tárgyává válni? Az ítélet miként befolyásolja földi életünket?

Bárhogy is legyen, a kereszténység válaszokkal tartozik a Jézus mennybemenetele óta eltelt háromezer év miatt. Isten legalább egy látható jelet küldhetett volna évszázadonként. Ha még most is kizárólag csak a mennyben zajlanak az események, nem csoda, hogy egyre többen kezdenek kételkedni a vallás szükségességében. Végeredményben a vallásnak az a rendeltetése, hogy kapcsolatot teremtsen ég és föld, Teremtő és teremtmény, Megváltó és bűnös között.

A szent történelemben ez a vallásos kapcsolatrendszer figyelhető meg a maga teljes valójában. Jelenések 4. és 5. fejezete egy mennyi jelenetet mutat be, aminek a földi megfelelőjét Cselekedetek 2. fejezetében találjuk. Jézust királlyá és pappá koronázzák a mennyben, a földön pedig, pünkösdkor a Lélek megrázza és jelenlétével betölti a gyülekezetet, felkínálva a keresztyéneknek a megígért erőt. Ég és föld egyesül. A mennyi templom és a földi egyház eggyé válik. A mennyi trón döntései és tettei hatást gyakorolnak a földre. Így volt ez az egyház kezdeti időszakában, és nem lehet másként az egyház küldetésének végén sem. Az egyház nem szigetelődhet el a világtól. Nemcsak látható, hanem együtt munkálkodik a társadalommal, hogy erőteljes hatást fejthessen ki a gondolatok és a magatartás szintjén. Az egyház jelenléte és üzenete figyelmeztetés a világ számára. A mennyben történtek visszhangra találnak a földön, és közvetlenül, látható módon befolyásolnak. Ennek észleléséhez azonban szemre van szükségünk.

Ha úgy megyünk el e dátum mellett, hogy kérdések sem merülnek fel bennünk a prófétai és történelmi, valamint a lelki tanulságokra vonatkozóan, akkor csupán egy még nagyobb hazugsággal próbálunk mentegetőzni, mígnem az igazság már teljesen jelentőségét veszti számunkra.

Talán épp ez a mai nap rendeltetése: alázzuk meg magunkat, és ismerjük el szegységteljes méltatlanságunkat. Ilyennek kellett lennie a nagy engesztelési napnak is, amikor a főpap bement a szentek szentjébe. „Ugyanennek a hetedik hónapnak tizedikén az engesztelés napja van: szent gyülekezések legyen néktek, és sanyargassatok meg magatokat, és tűzáldozattal áldozatok az Úrnak” (3Mózes 23:27). Aztán évszázadok múltával találkozunk egy olyan emberrel, aki szó szerint alkalmazza ezt a parancsot: „És orcámat az Úr Istenhez emelém, hogy keressem őt imádsággal, könyörgéssel, böjtöléssel, zsákban és hamuban” (Dániel 9:3).

Íme, a mennyi terápia, beavatkozás a bűn által teljes mértékben megromlott elménkre. Ennek akár örülhetünk is, mivel, ha mindez a profetikus ígéretek teljesedését jelenti – valamint ha ez az esemény az advent mozgalom létrejöttét jelöli –, akkor jobban kellene örülnünk neki, mint egy nemzeti napnak vagy születésnapnak. Ekkor született meg az egyházunk, és vele együtt egy új korszak. A világtörténelem a végső szakaszába lépett. De az is lehet, hogy ötvöznünk kellene a szegységteljes megbocsátás örömeivel, amit a Főpap szolgálata eredményezett. Örülünk kellene a számunkra előnyös ítéletnek, amit a Nagy Bíró hirdet majd ki.

És ha a kegyelem által – mert különben nincs ahogy – még lenne bennünk egy szikrányi józan ítélőképesség, amit őszinteség is kísér, akkor elismernénk, hogy igazából gyógyíthatatlan betegek vagyunk, akiknek kizárólag a Főpap áldozata révén rendelkezésünkre áll a gyógyulás! ■

Mugurel Asaftei, a Moldovai Egyházterület titkára

KÖVESS ENGEM A CSALÁDODDAL!

A Romániai Hetednapi Adventista Egyház Pál apostol („Legyetek annak okáért követői az Istennek, mint szeretett gyermekek” – Ef 5:1), valamint Jézus gazdag ifjúhoz intézett szavaiból ihletődve („Kövess engem!” – Mt 19:21) egy a Bibliával összhangban levő, meghatározott időre szóló missziós stratégiát dolgozott ki és ültetett át a gyakorlatba. Az ötéves időszak a „Szentírás évével” kezdődött (*Kövess Engem a teljes igazságban!*), majd folytatódott a „Gyermekek és az ifjak évével” (*Kövess Engem a te ifjúságodban!*), aztán újabb lépést tett a „Személyes szolgálat” évével (*Kövess Engem a felebarátoddal!*), a 2022–2023-as missziós évben pedig elérkeztünk a „Család és a nevelés évéhez” (*Kövess Engem a családdal!*), majd 2024-ben az „Egészség évével” fog zárulni (*Kövess Engem vidám szívvel!*) ez a nagyszabású missziós ciklus.

A Romániai Unió által meghatározott irányvonalakkal összhangban a 2022–2023-as missziós évben az egyház missziós projektjei javarészt a családra és a nevelésre összpontosítanak. A *Kövess Engem a családdal!*

dal! tehát az ötéves stratégia negyedik szakasza, melynek célja befolyást gyakorolni embertársainkra személyes példánk és a javasolt missziós projektek által, szem előtt tartva az Istennel való találkozás lehetőségét a történelem befejezésekor.

Az egyház összes projektje és erőforrása a család és a nevelés általi missziómunkára összpontosít. Egyházunk minden családja különleges odafigyelésben részesül. Ezek a családok a maguk során más családokért, egyénekért vagy embercsoportokért fognak munkálkodni. A gyülekezetek, szolgálattevők, lelkipásztorok és tagok fel lettek szólítva, hogy személyes befolyási körükben különböző nevelési projekteken vegyenek részt. Leleményességre

**TELJES
TAGBEVONÁS
EUGEN
CHIRILIANU**

**ARRA TÖREKSZÜNK,
HOGY EGYHÁZUNK
MINDEN KEZDEMÉ-
NYEZÉSE, SZELLEMI,
LELKI ÉS ANYAGI ERŐ-
FORRÁSA A CSALÁD
ÉS A NEVELÉS ÁLTALI
MISSZIÓT SZOLGÁLJA.**

bátorítunk mindenkit, hogy a felvállalt cél elérése érdekében megfelelő tevékenységeket, projekteket lehessen kivitelezni.

A Jóság maratonja

Ünnepnap volt. A szépen öltözött lelkészt megállította a rendőr: „Kérem az igazolványát! Gyorshajtás miatt állítottam meg!” A meglepődött prédikátor a zsebeiben kezdett kotorászni, és zavarában (vagy talán szándékosan), a gépjárművezetői jogosítványa helyett a lelkészi igazolványát nyújtotta át. Mielőtt azonban a rendőr átvehette volna, a lelkész visszavonta a kezét, mintha tévedés történt volna, majd átnyújtotta a kért okmányokat. A rendőr azonban érdeklődést tanúsított az elsőként felvilantott igazolvány iránt: „Kérem, adja ide azt is!” Amint átvette, figyelmesen elolvasta, és abbéli meggyőződésének hangot adva, hogy a lelkészek és a papok az élet minden területén becsületesek, csípősen megjegyezte: „Ő, ön lelkész... De hát mit ír a Könyvben? Milyen büntetésben részesül a törvényt áthágó ember?” A választ szinte azonnal meg is kapta:

„A Könyvben azt olvassuk, hogy tanúsítsunk jóságot egymás iránt.”

Túl e megtörtént eset tréfásnak tűnő voltán, a Biblia tényleg arra buzdít, hogy tanúsítsunk jóságot egymás iránt: „Minden mérgesség és fölgerjedés és harag és láрма és káromkodás kivettessék közületek minden gonosszággal együtt; legyetek pedig egymáshoz jóságosak, irgalmasok, megengedvén egymásnak, miképpen az Isten is a Krisztusban megengedett néktek” (Ef 4:31-32).

Az egyik autóbusz vezetőre csodálattal tekintett egy idős férfi, mivel szokatlanul kedves volt minden utas iránt. Alig várta a végállomást, hogy megkérdezhesse, mi áll az irigylésre méltó magatartás mögött. Mi teszi őt ennyire kedvessé, ami ritka jelenség az emberek közötti kapcsolatokban. Elragadó választ kapott: „Néhány hónappal ezelőtt egy újságban olvastam egy gazdag üzletemberről, aki a teljes vagyonát egy olyan autóbusz vezetőre hagyta, aki szépen viselkedett vele. Akkor döntöttem el, hogy én is kipróbálom. És amióta gyakorlom, már egészen megkedveltem. Most már nem érdekel a vagyon, csak azért viselkedem így, mert szép dolognak tartom.”

**AZ EGYSZERŰ
JÓSÁG VAGY
KEDVESSÉG
(CHRESTOTES)
A KERESZTÉNY
EMBER EGYIK
LEGALAPVE-
TŐBB VÉDJEGYE
ÉS A LÉLEK
GYÜMÖLCSE.**

Megjegyzendő, hogy az idézett bibliaszöveg a mások iránti jóságot nem előzékenységből vagy bármilyen más okból javasolja, de még az üdvösség megszerzése érdekében sem, hanem mint életformáról beszél róla. *Legyetek jóságosak!* Az egyszerű jóság vagy kedvesség (*chrestotes*) a keresztyén ember egyik legalapvetőbb védjegye és a Lélek gyümölcse (Gal 5:22), ugyanakkor a gonoszság ellentéte (Ef 4:31). „A lélek tisztulási folyamatainak köszönhetően a megtérés jósággá változtatja a gonoszságot” (*Adventista Biblia-kommentár*).

Egyházunk különböző ügyosztályainak missziós projektjei az idén a *Jóság maratonja* címszó alatt zajlanak. Kezdve azzal, hogy személyesen is legyünk jók, egészen az embertársaink érdekében tett jó cselekedetekig, az a célunk, hogy együtt tegyük jobbá ezt a világot. A személyes és csoportos odaszentelődés érdekében tagjaink és gyülekezeteink rendelkezésére bocsátottunk két odaszentelődési brosrát *Átélni a feltétel nélküli szeretetet*, valamint *Örökre Isten-nel* címmel. A tanulmányok 30 napra szólnak. Ismert tény, hogy 21 napra van szükség ahhoz, hogy egy rossz szokást jóval helyettesítsünk, tehát mennyivel inkább idő szükségeltetik ahhoz, hogy gonosz emberekből jó emberekké váljunk! Ezek a lelki tanulmányok gyakorlati feladatokat is tartalmaznak, amelyek felelősséggel ruháznak fel embertársaink iránt. És mivel egy nagy család vagyunk és egységesen járunk el, a brosrák áttanulmányozására az októberi hónapot javasoljuk. Ezekhez az anyagokhoz csatlakozik a 2023-as reggeli áhítatos könyv is, amely a *Tanuljuk meg a jóságot!* cím alatt ugyanilyen témájú tanításokat tartalmaz.

November 11. és 19. között minden este 21 órától evangelizációt közvetítünk a cernicai Adventus Egyetemről *Jézus tanította* címmel. A sorozat követhető lesz egyházunk minden kommunikációs csatornáján: a Speranța Televízióban, a Vocea Speranței Rádióban, Youtube-csatornánkon, Facebook- és Instagram-oldalunkon. A Jézus Hegyibeszédéből ihletett prédikációk előadója Laurențiu Moț lelkipásztor, az Adventus Egyetem rektora. 2023 tavaszán *Jézus szeretett* címmel újabb előadás-sorozatot tartunk a családról, erről később teszünk közzé tájékoztatást.

A www.maratonulbunatatii.ro honlapot azzal a céllal hoztuk létre, hogy forrásanyagot biztosítsunk a jóság általi missziómunkára vonatkozóan, valamint információkat és speciális anyagokat tegyünk közzé. A Speranța Televízióban hetente lesznek félórás műsorok, amelyek a *Jóság maratonja* égisze alatt zajló eseményekről nyújtanak tájékoztatást. Ezenkívül a *Viață*

și Sănătate Kiadó előnyös áron kínál majd könyveket a missziómunkára ebben a témában (és nemcsak). Egyházunk 56 oktatási intézményében is olyan projektek kerülnek megvalósításra, amelyek összhangban vannak intézményeink külső megítélésével és elismerésével.

Természetesen ezek az anyagok és javaslatok nem helyettesíthetik a leleményességet, amelyre a terepen oly nagy szükség van, csupán iránymutatóul szolgálnak, és keretet szabnak ahhoz, hogy Isten népe egységesen végezhesse a munkát.

Végzőként

Íme, néhány igeszakasz, mely ösztönzésül szolgálhat, hogy jóságot tanúsítsunk embertársaink iránt. „Avagy megvted az ő jóságának, elnézésének és hosszútűrésének gazdagságát, nem tudván, hogy az Istennek jósága téged megtérésre indít?” (Róm 2:4). Az a szív, amely megízlelte Isten jóságát, nem maradhat tétlen, hiszen Hozzá kell hasonlítani. „Amit leginkább kell embernek kívánni, az irgalmasság az” (Péld 19:22). Ezt a magatartást semmi sem múlja felül. Az ihletett írás is ezt hangsúlyozza: „Ha megaláznánk magunkat Isten előtt, ha szeretetteljesek, előzékenyek, gyöngédek és szánakozók lennénk, százan térnének meg az igazsághoz ott, ahol most csak egy” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, 9. köt., 189. o.).

A barátja, Jonathán iránti vágyát enyhíteni próbáló Dávid király egy adott pillanatban felteszi a kérdést: „Maradt-é még valaki a Saul házanépe közül, hogy irgalmasságot cselekedjem ő vele Jonathánért? ... Maradt-é még valaki a Saul házanépe közül, **hogy cselekedjem vele az Isten irgalmasságát?** Felele Siba a királynak: Van még Jonathánnak egy fia, ki mind a két lábára... Monda néki Dávid: Ne félj; mert kétség nélkül irgalmasságot cselekszem veled Jonathánért, a te atyáért, és visszaadom néked Saulnak, a te nagyatyádnak minden majorságát, és néked mindenkor asztalomnál lesz ételed” (2Sám 9:1-7). Meghatottak ezek a szavak, melyek egy olyan ember lelkéből származnak, aki még az ellenségével is kész jót tenni egy olyan barátja kedvéért, akitől a maga során csak jót kapott.

Kedves testvérem, olyan találkozást kívánok neked Istennel, melynek nyomán a szíved teljen be mások iránti érdek nélküli jósággal, mivel Ő is így cselekedett. ■

EGYHÁZUNK
KÜLÖNBÖZŐ
ÜGYOSZTÁLYAINAK
MISSZIÓS PRO-
JEKTJEI AZ IDÉN
„A JÓSÁG MARA-
TONJA” CÍMSZÓ
ALATT ZAJLANAK.

Eugen Chirilianu, az Unió Nevelés, Káplánság és
Profétaság Lelke Osztályának igazgatója

„JÉZUS TANÍTOTTA...” – BIBLIAI ELŐADÁS-SOROZAT

ARomániai Unió a hagyományainkhoz híven evangelizációs sorozatot szervez „Jézus tanította...” címmel. Az előadás-sorozat előkészítését az Adventus Egyetem teológus tanárai végezték az ország különböző részéről meghívott lelkipásztorokkal és tanárokkal közösen. Miután a „Jézus mondta...” program meghívás volt a Jézus által közölt üzenetek szépségének és mélységének (újra) felfedezésére, következett a „Jézus tette...” című előadás-sorozat, amely felszólított Megváltónk példájának követésére a szolgálatban. A mostani, november 11–19. között zajló előadás-sorozat célja a keresztyén élet olyan alapvető tényezőinek hangsúlyozása, amelyek megtalálhatóak Jézus Krisztus tanításaiban, és napjainkban is fontosak. Kilenc alkalommal tanulhatunk arról, hogyan olvassuk a Szentírást, hogy választ kapjunk az élet nagy kérdéseire, és milyen befolyást gyakorolhat ránk Jézus élete és tanítása annak érdekében, hogy meg tudjunk állni a kihívások és próbák közepette. A programról az előadót, Laurențiu Moț lelkipásztort kérdeztük.

1. Milyen előtörténete van a „Jézus tanította...” előadás-sorozatnak?

Az utóbbi két évszázadban különböző alternatív, racionalista, természetfeletti ellenességre és történelmi-kritikai felfogásra épülő arcképek próbálták felülírni a bibliai kánonban bemutatott Jézust. E „felfedezések” kereké egyfajta rendszerességgel forgott a kutatók körében. Az utóbbi két-három évtizedben azonban fokozódott ezeknek a nézeteknek az előfordulási aránya és agresszivitása, különösképpen a népi kultúrában. Az új „evangéliumok” cinizmussal és radikális szkepticizmussal jutnak el az egyszerű emberekhez (lásd: *Jézus cselekedetei*; *Létezett-e Jézus?*²), vagy *játékfilm formájában* (például: *A da Vinci-kód*).

Az „Újra felfedezni Jézust” című könyv szerzői szilárd történelmi bizonyítékokat soroltatnak fel az evangéliumokban bemutatott Jézus mellett, így reagálva az ismétlődő támadásokra. A mű, tényleges erősségei mellett azt is magyarázza, hogy a mai ember megpróbálja a saját képmására alakítani Jézust, és következtésként hiányolja, hogy az ember túl kevés figyelmet tanúsít a négy evangéliumban bemutatott Megváltónak. A legvalószínűbb az, hogy az alternatív Jézus-kép iránti érdeklődésnek teljes egészében emberi oka van: „Az emberek egy »megszelídített« Jézust akarnak látni, akit ellenőrizni lehet, nem fenyegető, azt értékeli, amit az emberek, és semmit sem vár el tőlük, más szóval egy

olyan Jézust, aki nem Úr és nem Megváltó. Őszintén szólva nehéz megszabadulni attól a gondolattól, hogy a mi kultúránk embere fogta Jézus kérdését – »Kinek mondasz engem?« –, és a »Ki akarod, hogy legyek?» kérdésre változtatta. Csakhogy az igazi Jézus nem tesz fel ilyen kérdést.”³

Ennek érdekében javaslatunk az, hogy ezen az előadás-sorozaton a bibliai Jézus Krisztust tanulmányozzuk. Remélem, hogy a Szentlélek újból megerősíti azon meggyőződésünket, hogy az evangéliumok hiteles forrást jelentenek, amelyekből megtanulhatjuk, hogy milyen volt valójában Jézus, hogyan tanított, és miért fontosak még most, a harmadik évezredben is a tanításai.

2. Az előadások címei

Krisztus élete egy enciklopédia, éppen ezért csupán néhány tanítását említhetjük meg. Ezek a témák a keresztyén élet fontosabb vetületeire vonatkoznak, és ma is nagy érdeklődés övezi őket. A program keretében először is megnézzük, hogy mit tanított Jézus Isten Igéjével és az imával kapcsolatban (1. A tudás gyümölcse / Isten Igéjéről; és 2. Zavar és tisztesség / Az imáról). Azzal kezdjük, ami kezdetben volt – az Igével –, majd folytatjuk az ima újbóli felfedezésével. Ezek után térünk rá a gyakorlati tényezőkre, mint a szorongásra és a pihenésre (3. Bizakodók a félelmek közepette / A szorongásról; és 4. Tanuljátok meg Tőlem ti, akik megfáradtatok és megterhelttetek / A pihenésről). A továbbiakban megfigyeljük, hogy mit tanított Jézus a hitről és az igazságról, ami két elvont fogalomnak tűnik ugyan, gyakorlati szempontból viszont igencsak fontos (5. Mint a mustármag / A hitről; és 6. Mi az Igazság? / Az igazságról). Ha már a gyakorlatról beszélünk, Jézus a könyveken és eszményképeken túli hús-vér vallásról is tanított, ezért erről egy külön előadásban lesz szó (7. Az igazságon túli igazság / A vallás gyakorlásáról). Talán a legnagyobb lecke, amit Jézus ránk hagyott, Isten igazi képéről szól. Ilyen értelemben fogjuk kutatni, hogy miként mutatja be Jézus Isten megbocsátó szeretetét (8. A megbocsátást megelőző csók / Isten megbocsátásáról). És a tanulmányozást tényleg a véggel, a világ Krisztus által előrevetített epilógusával zárjuk (9. Mint Noé napjaiban / Az idők végezetéről). Remélem, hogy ez a tanulmányozás új fejezeteket nyit számunkra arról, hogy ki volt Jézus Krisztus, és mit tanított.

3. Milyen lesz az előadások szerkezete?

Mivel ez a program kizárólag a Speranța Televízió nézőit próbálja megszólítani, illetve azokat, akik az internetes felületeken követnek minket, úgy próbáltuk kialakítani az előadások szerkezetét, hogy sajátos dinamikát kölcsönözzenek a tartalomnak, ugyanakkor igyekeztünk megőrizni a vallásos jelleget, amely elősegíti az elmélkedést és az elmélyülést, hogy a résztvevők meggyőződhesse az isteni jelenlétről, és a Szentlélek elvezethesse őket az Igazság megismeréséhez. Az esténkénti előadásoknak két jelentősebb része lesz, rövidebb jelenetekkel tűzdelve. A főcím után kezdődik a bibliai előadás, ezután egy zenei szolgálat következik, majd a klasszikus román vallásos irodalomból egy vers, amit az Adventus Egyetem valamelyik diákja ad elő. Az előadás második részében egy beszélgetés zajlik majd, amely hangsúlyozni hivatott az igehirdetésben elhangzott fontosabb gondolatokat, továbbá célja alátámasztani vagy gyakorlati példákkal szemléltetni a program első részében bemutatott igazságokat.

4. Van-e ennek az előadás-sorozatnak valamilyen sajátossága? Némelyek azt gondolhatják, hogy ez sem lesz különb a korábbi előadás-sorozatokhoz képest. Ön mit mondana ezeknek az embereknek? Hogyan támogatják ezt a programot a Hetednap Adventista Egyház tagjai és barátai?

„Annakokáért minden írástudó, aki a mennyeknek országa felől megtanított, hasonlatos az olyan gazdához, aki őt és újat hoz elő az ő éléstárából” (Mt 13:52). Bizonyos értelemben ez a sorozat sem fedezi fel a spanyolviaszt, viszont eleget tesz a keresztény küldetésnek, miszerint hirdetni kell az evangéliumot minden embernek. Mindezek mellett újdonságnak számít majd a tartalom, az előadási stílus, valamint az előadás formátuma, illetve a csapat is, amely előkészíti ezt a programot. Olyan tökéletes termék nincs, amely

mindenkinek a szükségletére választ adna. Legfőbb szándékunk, hogy megérintsük a szív legalább egy húrját, legalább egy szükségletre választ nyújtsunk, legalább egy vetületre vonatkozóan meggyőződésre vezessünk, és a nézőt Jézushoz irányítsuk, Aki képes közvetítő nélkül is felkínálni a többi.

Köszönjük szépen a válaszokat, és azért imádkozunk, hogy a szervezők szándékai a Szentlélek ereje által megvalósulhassanak. Továbbá abban reménykedünk, hogy a programot mindazok támogatni fogják, akik tényleg szeretik Jézus tanításait, és szeretnék mielőbb meglátni Őt visszajönni az ég felhőin. ■

A KÜLDETÉS STAFÉTÁJA EMANUEL SÁLÁGEAN

**EZ AZ ÚJ PROGRAM
A KERESZTÉNY KÜL-
DETÉS FOLYTATÁSÁT
BIZTOSÍTJA, MISZERINT
MINDEN TEREMTÉSNEK
HIRDETŰNK KELL
AZ EVANGÉLIUMOT.**

Emanuel Sălăgean, lelkipásztor, az Adventus Egyetem kommunikációs és közkapcsolatokért felelős igazgatója

1. Robert Walter Funk and The Jesus Seminar: *The Acts of Jesus: The Search for the Authentic Deeds of Jesus* (New York: Harper Collins, 1998).
2. Bart D. Ehrman: *Did Jesus Exist? The Historical Argument for Jesus of Nazareth* (New York: Harper Collins, 2012).
3. J. Ed Komoszewski, M. James Sawyer, Daniel B. Wallace: *Re-inventing Jesus: How Contemporary Skeptics Miss the Real Jesus and Mislead Popular Culture* (Grand Rapids, MI: Kregel Publications, 2006), 261.

FELEJTHETETLEN CENTENÁRIUM – 2022, KARÁCSONKŐ

CENTENAR
1922 – 2022

**Biserica Adventistă
de Ziua a Șaptea
Piatra Neamț**

**„SUNTEM
POPORUL LUI...”**

PSALMII 103:3

1922 - 1930

1935 - 1970

1971 - 1988

1989 - 2008

2009 - 2022

Augusztus 18. és 21. között a karácsonkői (Piatra Neamț-Dărmănești) gyülekezetben különleges eseményre került sor, amelyet csak egyszer él meg az ember az élete során: megünnepeltük a karácsonkői adventizmus 100. évfordulóját. Az előkészületek alatt sokan adományoztak és önkénteskedtek, mindenki a maga lehetősége szerint, és ebből az egykori tagok sem maradtak ki. Voltak, akik a szabadságukat áldozták fel, köztük a helyi lelkész és családja is.

Az imaház udvarán felállítottunk egy hatalmas sátor, amely előtt egy óriási képernyőt helyeztünk el erős hangfalakkal, ami a környező tömbházak lakóiban igencsak felkeltette az érdeklődést. A diakónusok egy része az imaházban megterítette az asztalokat, a többiek pedig a szomszéd iskola udvarára irányították az eseményre autóval érkező vendégeket.

Aki nem vett részt ezen a sokrétű ünnepségen, az nehezen értheti meg annak valódi jelentőségét. A gyülekezet mostani tagjai mellett jelen volt számos egykori testvérünk, aki Ausztriából, Ausztráliából, Angliából, Belgiumból, Svájcban, Franciaországból, Németországból, Írországból, Olasz-

országból, Spanyolországból és az Egyesült Államokból érkezett haza. Az imatermet mindezen országok zászlóival díszítettük fel. Az eseményre a gyülekezet történetét bemutató brosrát nyomtattunk, archív fényképeket és videófelvevételeket tartalmazó digitális albumot készítettünk.

Az ünnepség a hála és a dicséret jegyében zajlott. A centenárium mottója a 100. zsoltár 3. versének szavai: „Az Ő népe vagyunk”. Stolnici Adrian zongorista és zeneszerző megzenésítette a zsoltárt, illetve adaptálta a szöveget a megkomponált dallamhoz. A centenáriumi ünnepség minden egyes napján a szólisták, a különböző kórusok és a teljes gyülekezeti közösség elénekelte ezt a himnuszot.

A centenárium első napja

2022. augusztus 18-án, csütörtökön este volt az első megemlékező ünnepély, amely két és fél órát tartott, s amelynek témája a minden korosztálynak szóló szombatiskola volt. A programot a Karácsonkőről származó, jelenleg az Egyesült Államokban élő Dinescu Adina vezette, és az előző nemzedékek szerepét méltatta. Az ünnepély ke-

retében különleges figyelmet szenteltek Tarcinski Ionel és Prisăcaru Mircea testvéreknek.

Az eltelt 100 év alatt a szombatiskolában 5200 tanulmányt vettek át, mindenik időtartama másfél óra volt, ami összesen 7800 órát tesz ki, azaz 325 napot. Hogyan nevezik azokat, akik állandóan ismételnék, és sosem végzik el az iskolát? Nem szégyen az ismétlés, ha szükség van rá. Inkább ismétlő legyen valaki, mint elhagyja az iskolát. Reméljük, hogy minden egyes ismétléssel az ismeretek egy magasabb fokára jutottunk el.

Az ismert hegedűművész, Stroici Sara játszotta el először a centenárium himnuszát, majd a Pavel Gabi emlékére írt zenedarab következett, amelyet Stroici Adrian, a mű szerzője kísért. Braşov Larisa szopránénekesnő, Karácsonkőről származó zenetanár vezette a gyermekkórust, Cojoc Stelian tenorista közreműködésével. Rotaru Mario és Denisa testvérpáros négykezes változatban adta elő a „Dicsőség hangja” c. ének zongorára készült átiratát, majd a karácsonkői és a Pângăraţi-i gyülekezetek összevont férfikórusa következett.

Az ősz hajú nemzedék egyik élenjáró képviselője, Ionescu Mihai testvér egy „öreges”, moralizáló, melankolikus költeményt adott elő, utána pedig elszavalta Minulescu Ion Akvarell című versét. Az idősek nevében felszólalt még Pârvan és Morariu testvérnő, valamint Bârsan Neculai testvér. Őket követte a Stroici Sara, Onţanu Ciprian, jómagam és a Tajti János nyugalmazott lelképásztor alkotta vonósnégyes, amely mintegy összekapcsolta egymással a különböző nemzedékeket.

A Bocancea Relu és Cărbunaru Andrei duó a „Miként a szarvas” c. éneket adta elő, Rotaru Marius kísérté ők zongorán, majd Dinescu Adina levezette a szombatiskolai tanulmányt, a teremben résztvevő személyektől kérve a válaszokat a kérdésekre. Igaz, hogy csütörtök este volt, mégis úgy éreztük magunkat, mint egy 40-50 évvel ezelőtti szombatiskolai istentiszteleten. Stroici Lucica és Morariu Marin a helyükről válaszoltak a kérdésekre, Amironoaie Costel és Doniceanu Sorin a szószékről, és mindenikük válaszából érezni lehetett a bölcsességet és a gazdag tapasztalatot. A bibliatanulmány témája a keresztyén életében jelenlévő szenvedés szerepe volt.

Különleges helyet foglalt el az ünnepély keretében a Stroici Lucica által vezetett mandolin-zenekar előadása. Nemcsak a mandolinok romantikus pengő hangja miatt volt különleges ez a fellépés, hanem amiatt is, hogy a zenekarban bákói adventista zenészek és egyházon kívüli személyek is helyet kaptak.

A román diaszpóra képviselői (Sânziana, Noemina, Anuşa, Brânduşa és Silviu, a szombatiskola egykori gyermekei) a „Várlak, jöjj már!” c. éneket adták elő az őket befogadó valamennyi ország nyelvén, majd az utolsó strófánál az egész gyülekezet bekapcsolódott az éneklésbe. A házigazda szerepét Ghergha Laurenţiu töltötte be, ő nyitotta és zárta a programot, emlékérmeket és virágcsokrokat adott át. Az eseményről készült felvétel megtekinthető a Youtube-platformon („Joi [ziua 1] – Centenar Piatra Neamt Darmanesti”).

A centenárium zsoltára

Vígan énekelj az Úrnak

te egész föld!

Szolgálatok az Úrnak

örvendezéssel!

Menjetek eléje vigassággal!

Tudjátok meg,

hogy az Úr az Isten!

Ő alkotott minket

és nem magunk.

Az ő népe és az ő legelőinek

juhai vagyunk.

Menjetek be

az ő kapuin hálaadással,

tornácaiba dicséretekkel!

Adjatok hálákat néki,

áldjátok az Ő nevét!

Mert jó az Úr,

örökkévaló az ő kegyelme,

és nemzedékről nemzedékre való

az ő hűsége!

(100. zsoltár)

A centenárium második napja

Augusztus 19-én, pénteken este, a második ünnepély „mindössze” 170 percet tartott. Az istentisztelet bevezetőjében az Aruxandei Cosmin és Sălăgean Emanuel által készített videóklip feltárta a jelenlévők előtt gyülekezetünk – az emberek és a „kövek” – történetét. A gyülekezet előtt az összesített kórus (mindazok, akik részt tudtak venni a próbákon) a centenárium himnuszának elénekelésével nyitotta meg az ünnepélyt. A bevezető beszédet és az imát követően a több mint 30 évvel ezelőtti gyermekkórus két tagja, Lăiu-Cosma Noemina és Kóos István énekelte az „Ifjú lelkünkre a menny tiszta harmata száll” c. éneket. Megjegyzendő, hogy gyermekeink vallásos nevelésében nagyon fontos szerepet játszottak a szombatiskolai tanítók, kik közül megemlíthjük Tarcinsky Iolanda és Lăiu Carolina nevét.

Chirileanu Daniel, országos hírnévnek örvendő költőnk és ifjúsági vezetőnk a gyülekezetünkben ápolott művészetekről beszélt, majd őt követve Constantin-Pipelea Ioana szopránénekesnő Morariu Elikával, Constantin Emanuellel és Cărbunaru Andreijel közösen énekelte a „Szeretném, szent Uram!” c. éneket, Stănescu Maria-Elena pedig elszavalta a „Köszönöm!” című költeményt.

A gyermekkorát Karácsonkőn töltő Tajti András hegedűművész, aki jelenleg a bogenhofeni (Ausztria) oktatási központban dolgozik, lánya, Corina zongorakíséretében eljátszotta Maria Theresia von Paradis „Siciliana” c. darabját. Utánuk következett Neagu Maria-Cristina egy saját szerzeményű költeménnyel, amelyben az ünnepelt gyülekezetet egy száz éves, vidám nagymamához hasonlította. Stroici Sara újfent megszólaltatta hegedűjét édesapja kíséretében, ezúttal saját szerzeményét adta elő, amelynek címe: „Várakozás”. A gyülekezet egy másik „lánya”, az Ausztráliában élő Magopăț Roxana Benoni Catană Neamț megyei költő és zeneszerző egyik versét mondta el.

A környék szülőtte, Kóos István tenorista Stroici Adrian kíséretében előadta a „Nagy útra készülünk” c. himnusz. A városunkban jól ismert Slăvitescu Petrică a rá jellemző karizmával felolvasta a „Hálaadó zsoltár” c. költeményt, amelyet a centenárium alkalmából gyülekezetünk egyik tagja írt. Szót kapott az Egyesült Államokban élő Negoii Viorel lelkipásztor, ünnepelésünk egyik meglepetés-vendége. Akárcsak régen, most is Iolanda vezette az egykori serdülők kórusát, akik most már szülők, serdülőkorú fiatalok szülei. Gyönyörű énekek sorát adták elő.

Chirileanu Daniel félbeszakította őket, és gyülekezetünk társadalomban betöltött szerepéről beszélt, majd folytatták az egykori serdülők, ezúttal Stroici Sara és Morariu Erika vezetésével. Chirileanu Daniel versét („Ifjúságod lábadoz járul”) Răduțu-Dospinescu Carmen szavalta el, majd felcsendült az összevont kórus („Kürt hangja szól”; „Ma Jézus hangja sürgetően szól”).

Sălăgean Emanuel lelkész, aki a 2005–2011 időszakban a feleségével, az orgonista Gianninával együtt szintén foglalkozott a gyülekezet gyermekeivel és fiataljaival, felelevenítették azoknak az éveknél a tapasztalatát, a közös programokat, kiszállásokat. Giannina vezette gyülekezetünk csengettyűs zenekarát, amelyet ifj. Tajti István alapított. Ez alkalommal újra felcsendült a csengettyűk mennyei hangja Giannina és Erika vezényletével.

A képernyőre kivetített felvételek lenyűgözőek voltak. Alkalmunk volt újból hallani az ifjú Necula Rareș oboáját, akiért egyénenként és közösen is imádkoztunk, várva az isteni beavatkozásra, mely meghaladja az orvosok képességét. Ruben Atomei, az Egyházterület Ifjúsági Osztályának lelkésze megemlékezésében megemlítette a szombat-ünnepély gyakorlatának száz évvel ezelőtti megjelenését Moldvának ezen a vidékén, majd egy ösvénykereső csoportot méltatott és tüntetett ki.

Az ünnepélyről készült felvétel megtekinthető a Youtube-platformon („Vineri [ziua 2] – Centenar Piata Neamt Darmanesti”).

A centenárium harmadik napja

Augusztus 20-án szombaton délelőtt körülbelül 500 személy vett részt az ünnepi istentiszteleten. A program „csupán” 5 órát tartott (szünettel), kevesebbet, mint a bibliai időkben (Neh 8:3, 18). Specifikus videóklippel kezdődött az istentisztelet, ami után a centenárium himnuszát egy héttagú női kórus kezdte el énekelni, majd bekapcsolódott az egész hallgatóság, a zongorai kíséretet Apostol Silviu biztosította. Az áhítatot Iacob Stelian nyugalmazott lelkipásztor tartotta.

A gyülekezet jelenlegi lelkésze, Gherghe Laurențiu időrendi sorrendben megemlítette az 1922-től a gyülekezetet szolgáló 28 lelkipásztor nevét: Demetrescu Ștefan, Păduraru Nicolae, Munteanu Constantin, Petrescu Ioan, Panait Anghel, Moroșan Pavel, id. Niculescu Emilian, Turturică Pavel, Rădoi Gheorghe, Bostan Eugen, Băciu Gheorghe, Catană Gheorghe, Niculescu Teodor, Botezat Traian, Tajti János, Lăiu Gheorghe, Băciu Pintilie, Părvan Ștefan, Geantă Daniel, Vrâncăanu Aurel.

Előbb a korelnök, Tajti János kapott szót. Ő 1967-ben szolgálta gyülekezetünket. Geantă Daniel testvér, aki 1981 és 1987 között volt alázatos, de annál eredményesebb lelkészünk, nem tudott eljönni az ünnepségre, ellenben küldött egy meghatározó videóüzenetet, amelyben a felesége, Gabriela is szerepelt. Ezt követte a héttagú női kórus újabb fellépése, majd Negoii Viorel testvér kapott lehetőséget a beszédre, akire a jelen nemzedék „Kis Pásztorként” emlékezik. Őt nagyon szerették az akkori fiatalok.

Az Amerikában élő Băciu Mihai testvér videóüzenete következett, ő rövid ideig pásztorolta a közösségünket. Ezután szólalt fel Ban Gabriel testvér, a Dél-erdélyi Egyházterület elnöke, aki a feleségével, Cameliával együtt jött el a megemlékezésre. Ő egy az életében bekövetkezett tragé-

dia idején volt a gyülekezetünk lelkipásztora, és e próba ellenére hűséges maradt a hivatásához.

Időrendben a következő lelkészünk, Dincă Gabriel szólalt fel, ő jelenleg a bukaresti Bellu gyülekezet lelkésze. Feleségével, Lilianával együtt jött el. Barátságos hangján a karácsonkői adventista oktatási intézmény működésének kezdeteiről emlékezett meg, az iskola az imaház közvetlen szomszédságában található. Felüdítő volt ezt követően újra meghallgatni a héttagú női kórust („Ne add fel!”), majd a 2002 és 2005 közt szolgáló lelkészünk, Iacob Stelian testvér lelkes beszéde következett.

A továbbiakban Sălăgean Emanuel lelkész beszéde következett, ő jelenleg az Adventus Egyetemen dolgozik. Ő volt az első, aki észrevette, hogy száz év telt el a gyülekezet alapítása óta, és tenni kellene valamit ez irányban. 1922-ben történt meg az ingatlan megvásárlása, ami azt feltételezi, hogy

már azelőtt éltek a városban és a környéken adventisták. Voltak, akik sok kilométert gyalogoltak, hogy szombaton a gyülekezetben lehessenek.

A felszólalók sorában Dospinescu Emilian következett, gyülekezetünk előző lelkipásztora, aki jelenleg a Párizs melletti Vincennes-ben szolgál. Meggyőző módon a növekedés témájáról beszélt (Lk 2:52), amelyet ő maga személyesen megtapasztalt. Jelenlegi lelkészünk mindenkinek megköszönte a hozzájárulását az iskola projektjének népszerűsítéséért, amelynek ügyét a szíven viseli. Az istentisztelet első részének záró imáját Cocea Cosmin lelkész mondta.

Szünet után a gyülekezet újból elénekelt a centenárium himnuszát, Floroiu-Braşov Larisa és Lăiu-Cosma Noemina közreműködésével. Ezt követően a kórus énekelt, ezúttal az emeleten, dr. Cojoc-Pipelea Gabriela zenetanár vezetésével. Slăvitescu Petre presbiter heroikus hangvétellű beszédében röviden bemutatta gyülekezetünk történetének 1922 és 1968 közötti időszakát. Carabelea Andrei polgármester is szót kapott, lenyűgözte őt

a helyi adventizmus története, és sok sikert és fejlődést kívánt nekünk a továbbiakban.

Prisăcaru Oswald műépítész, jelenleg brassói presbiter, egykoron sok éven keresztül karácsonkői gyülekezetvezető, az 1969-től napjainkig terjedő periódus történéseit összegezte, amelynek jómagam is résztvevője voltam. Lăiu Gheorghe testvér és Prisăcaru Mircea testvér családjainak Karácsonkőre történő költözése egybeesett. Egy a misszióért lelkesedő, harcias lelkipásztor, akinek a prédikációit nehezen lehet elfelejteni, s akit mindenekelőtt az egyház növekedése, a fiatalok megmentése, a keresztségek számának növelése, valamint egy a lényeges kérdésekre – a hit általi megigazulásra, a nevelésre, Isten ima és tanulmányozás általi keresésére, a keresztyén erényekre, a Biblia és a Prófétaág Lelkének tekintélyére – összpontosító mérnök: e kettő nagymértékben meghatározta az ifjú nemzedék nevelését.

Oswald a Karácsonkőre költözött adventista értelmiség képviselőinek, főként orvosoknak a jótékony befolyásáról, a Lăiu Gheorghe idején épült imaházról és az új épületről beszélt, amelyet Prisăcaru presbiter és műépítész tervezett és építtetett meg. A projekt 1989 decembere előtt kezdődött el, a lebontás fenyegetése alatt, és a forradalom után fejeződött be.

A lelkészcsalád – Gherghe Laurențiu, felesége, Simida (zongorán kísért) és két lányuk, Ines és Cezara – elénekelt a „Ne félj a jövőtől!” c. éneket, majd a Pünkösdi Egyház képviselője, Păstrăvanu Daniel mondott beszédet, hangsúlyozva, hogy napjaink egyházainak nagy próbatétele az elvilágiasodás, és az egyetlen megoldás ez ellen Jézus Krisztus.

Tancău Ferenc katolikus pap nem tudott részt venni a programon, viszont elektronikus postán elküldte üdvözlését, és biztosított afelől, hogy nézni fogja a közvetítést. A Keresztyén Testvérgyülekezet képviselője, Buraga Dan elmondta, hogy százéves történelmünk Isten ajándéka. „Gratulálni szeretnék, amiért ily méltósággal vittétek a hit zászlaját ebben a világban, és amiért lelkes résztvevői vagytok különböző társadalmi projekteknek!” Lenyűgöző történeteket mondott el a Keresztyén Testvérgyülekezetnek és az Adventista Egyháznak az elnyomás idején tanúsí-

tott ellenállásáról. Ezt követően felolvasták Țifrea Marin baptista lelkész üzenetét, aki Isten segítségét kívánta nekünk a következő száz évben is.

Iosub Costel (a Podiș-i Életmódközpont igazgatója) és Avrâmia Liviu (az Egyházterület kincstárnoka) lelkészek Isten és a Konferencia Bizottságának üzenetét továbbították. Pârlitu Georgel, az Unió titkára arra buzdított, hogy vállaljuk fel az azonosságunkat, ahogy az elődeink is tették, még áldozatok árán is. Az utolsó felszólaló Munteanu Marius volt, a Divízió Nevelési Osztályának igazgatója, akinek a felesége, Lorana karácsonkői. Munteanu testvér az integritás szerepét és a ránk bízott küldetés végzése során alkalmazott lelki ajándékok egységének fontosságát hangsúlyozta: „Mi az Ő népe vagyunk!”

A program, amely a Youtube-platformon is megtekinthető („Sabat dimineata [ziua 3] – Centenar Piatra Neamt Darmanesti), a lelkész oda-szentelő imájával ért véget, s a szavait az egész gyülekezet megismételte. Az utolsó kóruszám elhangzásakor már jócskán elmúlt déli 2 óra.

A Centenárium utolsó ünnepélye

Szombat délután került sor a „Mesagerii Speranței” („A reménység hírnökei”) koncertjére, amelynek tagjai 19 év után gyűltek össze a világ minden tájáról. Az egykori fiatalok mára már szülők és nagyszülők lettek, voltak, akik meg sem ismerték egymást. Cosma Magdalena testvérnő objektív okok miatt gondolta azt, hogy nem lesz képes kórust vezetni, mégis sikeresen eleget tett a felkérésnek, pont úgy, mint annak idején.

A kóristák a videóklip dallamára jöttek be az imaterembe: 41 nő és 26 férfi, valamint a zongorista, Stroici Adrian. Ezúttal nem nevezem meg őket név szerint. A „hírnökök” a „Mi Atyánk”-kal kezdték, a kóruszámok közt Dinescu Adina a kórus történetét ismertette.

A „Reménység hírnökei” még a régi, Meteor utcai épületben kezdte meg működését, Demetrescu Ștefan lelkész szolgálatának idején, amikor is a feljegyzések alapján már volt kórus a gyülekezetben. A hangok egészen a közelben lévő Ștefan cel Mare székesegyházig elhallatszottak, az advent dallamok hatására lépett az imaházunkba, majd fogadta el az advent hitet az ortodox vallású Cucos család is. Nem csoda, hogy a két világháború közti kor hatásai egy másik telket utaltak ki az adventistáknak, ami jóval távolabb fekszik az ortodox katedrálisról.

Megemlítendő a háború után szolgálatot végző Ruczuly Antal neve, aki a vallásos zene apostola-ként az egész környezet bejárta. Hangszeren ját-

szani tanította a fiatalokat, és kórusokat alapított. Így jött létre a Ferencz Gitta és Catană Paul által vezetett kórus, amely egészen a tagok idős koráig működött. Tajti János testvér hegedűsként és karmesterként – a zongorista Ela testvérnővel együtt – egy éven keresztül támogatta a kórus szolgálatát. 1969-től serdülőkórus is működött a gyülekezetben.

1974-ben, Pica George, Illyés Magdolna és dr. Cosma Petrică Karácsonyköre érkezésével férfikórus alakult a gyülekezetünkben, amely időnként vegyes kórusként is fellépett. Az 1981-es gyülekezeti választások alkalmával, Pârvan Ștefan lelkész kezdeményezésére a Cosma család elfogadta a felkérést a kórus vezetésére, egy kikötéssel: csak szigorú szelekció nyomán lehetett valaki kórustag. Nagy hangsúlyt fektettek a zenei képzésre, a klasszikus és a madrigál műfaj, általában a szakrális zene művelésére. A frissen alakult énekkar mellett a régi megmaradt alternatív kórusnak, és az idősek kórusával felváltva temetések és egyéb alkalmakon szolgált.

Sok munka és áldozatok árán az ifjú kórus könnyen nevelhető volt, és hamar elérte a zenei profizmus szintjét. Karácsonykor és húsvétkor nagy ünnepélyekre került sor, amelyeken a zenekar is szerepelt. A szomszédos gyülekezetek fiataljai csatlakoztak a kórusunkhoz, legalábbis az ünnepélyes istentiszteletek alkalmával. A forradalom előtt kiszállásai is voltak az énekkarnak.

A kórus 1990-ben vette fel a „Reménység hírnökei” nevet. Egészen a 2000-es évekig számos koncertje volt itthon és külföldön, kórusversenyeken vett részt, még saját autóbusza is volt. E fáradhatatlan és viszontagságos tevékenység mozgatórugója Cosma Petrică volt, akinek a korai halálát nagyon megszenvedte a formáció.

Nagy öröm volt újra együtt énekelni annyi év után, ugyanazokkal a szólistákkal (Pipelea Gabriela szoprán, Cojoc Stelian tenor), ugyanazzal a szavalóval (Mocanu Lidia), de új hangok is bekapcsolódtak (Petrea Sânziana és Pipelea-Constantin Ioana, mindketten szopránok). Haendel Messiás oratóriumának „Hallelujája” felcsendülésekor az egész gyülekezet felállt.

Az ünnepély végén újra elhangzott a centenáriumi himnusz, majd Ciobanu Costica lelképásztor imádkozott. A mintegy 130 perces program megtekinthető a Youtube-platformon (Sabat dupa-amiaza [ziua 3] – Centenar Piatra Neamt Darmanesti).

E három nap alatt meg lehetett tekinteni a Lăiu Carolina testvérnő és a németországi dr. Lăcătușu Teofil testvér által berendezett múzeumszobát. A negyedik napon, vasárnap kirándulást szerveztünk, és ez a nap is felejthetetlen volt: túráztunk, játszottunk, beszélgettünk és asztalt terítettünk a szabad ég alatt. Minden elismerésünk és tiszteletünk a szervezőké, élükön Aruxandei Costel presbiterrel, Morariu Mariusszal és Burduloi Valival.

Az Úrre a dicsőség! ■

**AZ ÚR
NÉPE
FLORIN
LĂIU**

**LELKESEN FOLYTAT-
JUK A REMÉNYSÉG
HÍRNÖKEINEK
HAGYOMÁNYÁT**

Florin Lăiu, nyugdíjas bibliatanár

AZ ÚR KÖVEI

A Tízparancsolat vagy az erkölcsi törvény kőtáblái

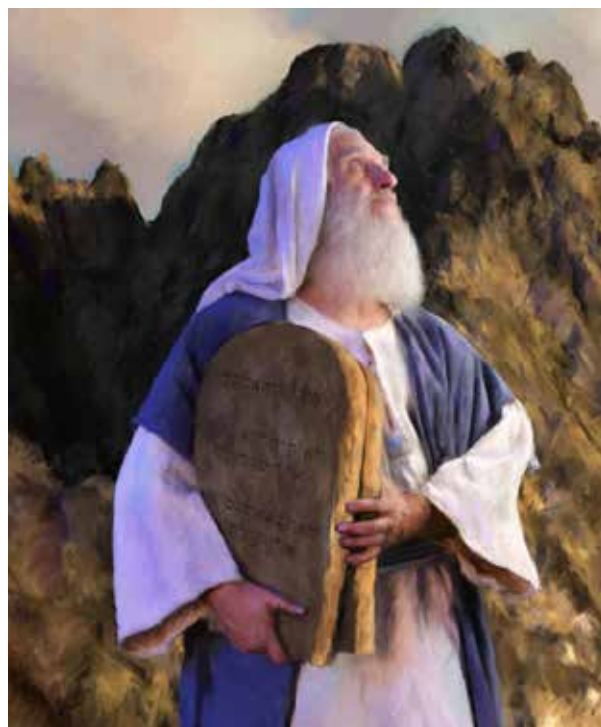
Mózes negyven napot és éjszakát töltött a Sínai hegyen Isten közvetlen jelenlétében. Erről ő maga beszélt az ötödik könyvében: „Mikor felmegyek vala a hegyre, hogy átvegyem a kőtáblákat, a szövetségnek tábláit, amelyet az Úr kötött vala veletek, és a hegyen maradtam vala negyven nap és negyven éjjel: kenyeret nem ettem, sem vizet nem ittam vala. Akkor átadá nékem az Úr a két kőtáblát, amelyek az Isten ujjával valának beírva, és rajtok valának mind amaz igék, amelyeket mondott vala az Úr néktek a hegyen a tűz közepéből, a gyülekezésnek napján. És mikor a negyven nap és negyven éj elmúltával átadá az Úr nékem a két kőtáblát, a szövetségnek tábláit” (5Móz 9:9-11).

További adatok is a rendelkezésünkre állnak a kőtáblákkal és azok tartalmával kapcsolatosan: „Mindkét oldalukon beírt táblák, mind egy felől, mind más felől beírva. A táblák pedig Isten kezének csinálmányai valának, az írás is Isten írása vala, kimetszve a táblákra” (2Móz 32:15-16). Pontosabban pedig: „És kijelenté néktek az ő szövetségét, amelyre nézve utasított titeket a tíz ige teljesítésére, és felírá azokat két kőtáblára” (5Móz 4:13). Amikor Izrael gyermekei bálványimádásukkal megszegték az Istennel kötött szövetséget, az Úr hűséges szolgálja váratlan dolgot tett: „Felgerjede Mózesnek haragja, és elveté kezéből a táblákat, és összetöré azokat a hegy alatt” (2Móz 32:19).

Isten azonban nem mondott le erkölcsi törvényéről: „És monda az Úr Mózesnek: Vágj két kőtáblát, hasonlókat az előbbiekhöz, hogy írjam fel azokra azokat a szavakat, amelyek az előbbi táblákon voltak, amelyeket széttörtél” (2Móz 34:1). Így is történt. Isten újra felírta a kőtáblákra a Tízparancsolatot, szeretetének szent törvényét, amely örök mennyei jellemét tükrözi. „Isten írása, kimetszve a táblákra.” Számos ókorban készült köemléken találhatók bemetszett szavak, és némelyik még ma is jól kivehető. A kő tartós. Az ember egyetlen más írást sem kapott Isten kezéből. És nem papiruszra, agyagra, pergamenre, vagy papírra lett írva, hanem kőbe lett vésve, örök érvényűen.

Szegletkő

Az Isten által kőbe vésott erkölcsi törvény egy illem-szabály, amit Ő dolgozott ki minden ember számára. Az ember ebben a tükörben ismeri fel bűnösségét, érti meg, hogy vétkezett és el van veszve, mivel a „bűn zsoldja a halál” (Róm 6:23). Van-e remény a törvénytaposó ember számára, hogy megbocsátást és visszafogadást nyerjen a szentek egyetemes családjába? Igen, Isten lefektette a megváltási tervet, amelyet előírta a mennyei Ige testet öltését és engesz-

telő halálát a világról: „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3:16). „Aki, mikor Istennek formájában vala, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy ő az Istennel egyenlő, hanem önmagát megüresíté, szolgálai formát vévén föl, emberekhez hasonlóvá lévén; és mikor olyan állapotban találtatott, mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén halálig, mégpedig a keresztfának haláláig” (Fil 2:6-8).

Meghalt azokért a bűnösökért, akik elfogadják Őt mint egyedüli megváltást a bűntől és az örök haláltól: „Mert a Krisztusnak szerelme szorongat minket, úgy vélekedvén, hogy ha egy meghalt mindenkiért, tehát mindazok meghaltak” (2Kor 5:14). Az apostolok úgy mutatták be Krisztust, mint az egyetlen Sziklát, amelyre a megváltás alapozhat: „Ez ama kő, melyet ti építők megvetettetek, mely lett a szegletnek fejévé” (Csel 4:11). „Akihez járulván, mint élő, az emberektől ugyan megvetett, de Istennél választott, becses kőhöz... Azért van meg az Írásban: Ímé szegletkövet tesztek Sionban, amely kiválasztott, becses; és aki hisz abban, meg nem szégyenül” (1Pt 2:4, 6). „Kik fölépíttettek az apostoloknak és prófétáknak alapkövén, lévén a szegletkő maga Jézus Krisztus, akiben az egész épület szép renddel rakattatván, nevededik szent templommá az Úrban; akiben ti is együtt építtetek Isten hajlékává a Lélek által” (Ef 2:20-22).

A hegyből leszakadt kő

Nabukodonozor álmában – amit isteni ihletésre Dániel magyarázott meg (lásd Dán 2:31-45) – egy óriási emberi alak jelent meg, különböző testrészei a Nabukodonozor idejétől kezdve egymást követő világbirodalmakat jelképezték. Íme, a négy birodalom bemutatása: „Annak az állóképnek feje tiszta aranyból” (32. v.) – a próféta azonnal magyarázattal szolgált: „Te vagy az arany fej” (38. v.). „Melle és karjai ezüsből” (32. v.), amit a következőképpen magyarázott Dániel: „És utánad más birodalom támad, alábbvaló mint te” (39. v.). „Hasa és oldalai rézből” (32. v.). És a magyarázat: „Egy harmadik birodalom, rézből való, amely az egész földön uralkodik” (39. v.). Végül pedig: „Lábszárai vasból” (33. v.), amihez a következő magyarázatot fűzte: „A negyedik birodalom pedig erős lesz, mint a vas; mert miként a vas széttör és összezúz mindent” (40. v.). A lábszárak jelképezte negyedik birodalom a lábfejekkel és a lábujjakkal zárul, amelyek „részint vasból, részint cserépből valának” (33. v.).

És következik az álom megfejtése: „Hogy pedig lábakat és ujjakat részint cserépből, részint vasból valónak láttál: a birodalom kétfelé oszol, de lesz benne a vasnak erejéből, amint láttad, hogy a vas elegy volt az agyagcseréppel. És hogy a lába ujjai részint vas, részint cserép: az a birodalom részint erős, részint pedig törékeny lesz. Hogy pedig vasat elegyülve láttál agyagcseréppel: azok emberi mag által vegyülnek össze, de

egymással nem egyesülnek, minthogy a vas nem egyesül a cseréppel” (41-43. v.). A próféciaának csupán egyetlen magyarázata van, mivel meg van adva a kezdete, a Babilóniai Birodalom, amelyet a többi birodalmak követtek. Babilónia birodalmi időszaka Kr. e. 605-től 539-ig tartott, Médó-Perzsiáé 539 és 331 között; a Görög-Makedón birodalom 331-től 168-ig; a Római birodalom pedig Kr. e. 168-tól Kr. u. 476-ig.

A negyedik birodalom idején jött létre a tíz királyság az alábbi törzsek-ből: vandálok, herulok, osztrogótok, longobárdok, alemannok, burgundok, frankok, vizigótok, szvébek, angol-szászok. A Nyugatrómai Birodalom tehát tíz királyságra oszlott, amelyek a mai Európa nyugati államainak az elődei voltak. A király álma pontosan úgy zárlult, ahogy azt a próféta megjövendölte: „Nézed vala, míg egy kő leszakada kéz érintése nélkül, és letöré azt az állóképet vas- és cseréplábairól, és darabokra zúzá azokat. Akkor eggyé zúzó-dék a vas, cserép, réz, ezüst és arany, és lőnek, mint a nyári szérún a polyva, és felkapá azokat a szél, és helyüket sem találák azoknak. Az a kő pedig, amely leüté az állóképet nagy hegygé lőn, és betölté az egész földet” (34-35. v.).

És íme, a próféta magyarázata: „És azoknak a királyoknak idejében támaszt az egek Istene birodalmat, mely soha örökké meg nem romol, és ez a birodalom más népre nem száll át, hanem széttúzza és elrontja mindazokat a birodalmakat, maga pedig megáll örökké” (44. v.). Az örökké tartó ország Isten országa. Íme, az örömének, ami felcsendül majd a földi birodalmak széttúzatása és a mennyei birodalom megalapítása után: „A hetedik angyal is trombitála, és nagy szózatok lőnek a mennyben, amelyek ezt mondják vala: E világnak országai a mi Urunkéi és az ő Krisztusáéi lettek, aki örökkön örökké uralkodik” (Jel 11:15). Fékezhetetlen vágygal várjuk azt a napot, és így imádkozunk: „Jöjjön el a Te országod!” (Mt 6:10). Ámen! ■

**AZ ERKÖLCSI
TÖRVÉNY
STEFAN
RADU**

**JÉZUS MEGHALT
AZOKÉRT A BÜNÖ-
SÖKÉRT, AKIK ELFO-
GADJÁK ŐT MINT
EGYEDÜLI MEGVÁL-
TÁST A BÜNTŐL ÉS
AZ ÖRÖK HALÁLTÓL.
AZ APOSTOLOK
ÚGY MUTATTÁK BE
KRISZTUST, MINT
AZ EGYETLEN
SZIKLÁT, AMELYRE
A MEGVÁLTÁS
ALAPOZHAT:
„EZ AMA KŐ... MELY
LETT A SZEGLET-
NEK FEJÉVÉ”.**

Dr. Ștefan Radu, nyugdíjas lelkipásztor,
a hittudományok doktora

lább két rend alsóneműt, törülközőt, két rend ruhát, kabátot, sapkát, lábbelit, cipőkefét, ruhakefét, fogkefét, mosószappant.¹⁰ A tanévnyitóra 1951. november 15-én, csütörtökön, reggel fél kilenckor került sor, a következő, képzésre engedélyt szerzett diákokkal: Bețiu Toma, Chițu Marin, Constantinescu Cornel, Enache Marin, Pisică Ioan, Stan Teodor, Streza Octavian, Turturică Pavel, Vlad St. Ion, Vlad N. Petre. Az osztályfőnök Vasile Florescu testvér volt. A gyülekezeti gyermekszoba osztályteremként szolgált, a tanárok pedig egy kis helyiségben készülhettek fel az órákra. A tanári kar minden szerdai napon, délután 4 órakor találkozót tartott, ahol valamelyikük az *Előttem az élet* című könyvből tartott rövid elmélkedést. A diákokat kettesével osztották be a bukaresti gyülekezetekhez, ahol különböző tevékenységeken vettek részt, és hetente egyszer missziós látogatásra kísérték el a helyi lelkészeket.¹¹ November 1-jén gépirónőt alkalmaztak Marioara Vasilescu, a Teológiai Szeminárium egyik volt diákja személyében.¹² A második szemeszter írott és szóbeli vizsgái után a tanév (melynek során téli és húsvéti szünet is be volt iktatva) 1952. június 30-án véget ért.¹³

A Vallásügyi Minisztériumhoz intézett egyik beadványból tudjuk meg, hogy az 1952–1953-as tanévben a Teológiai Szemináriumban harmad- és negyedéves nappali tagozatos évfolyam működött 18, illetve 11 diákkal¹⁴, továbbá első- és másodéves látogatás nélküli évfolyam 32, illetve 10 diákkal.¹⁵ A Labirint 116. szám alól az akkori politikai rezsim megszorításai miatt a nyomdát el kellett költöztetni, ennek kapcsán született meg a határozat, miszerint a korábban gépháznak használt B-szárnyat a Teológiai Szemináriumnak rendezik be.¹⁶ A következő szemeszter alkották a tanári kart: Nicușor Ghițescu (dogmatika, Profétaság Lelke, bibliai munkási szolgálat); Nicolae Gheorghică (Apostolok cselekedetei); Ioan Bătrâna (izagógia, törvényismertetés); Vasile Florescu (zene); dr. Eleftera Iacob (román nyelv); Gheorghe Indricău (orosz és magyar nyelv, egyházjog); Petre Paulini (apostoli levelek); Dumitru Florea (dogmatika); Petre Paulini (homiletika, bibliai munkási szolgálat, Dániel- és Jelenések könyve); Ștefan Demetrescu (egyház történelem).¹⁷ Petre Paulini testvér még azon év őszén megbetegedett, ezért a kurzusait Arthur Văcăreanu, Ioan Bătrâna és Nicolae Gheorghică testvérek vették át.¹⁸ A tanév 1953. június 12-én zárult.

A következő tanévben már 73 diák iratkozott be a négy tanulmányi évre: I. évf. (látogatás nélküli) – 25 diák és 2 diáklány; II. évf. – 13 diák és 3 diáklány; III. évf. – 11 diák, és IV. évf. – 18 diák és 1 diáklány.¹⁹ Őket 8 tanár készítette fel: Ștefan Demetrescu, Vasile Florescu, Eleftera Iacob, Nicu-

șor Ghițescu, Arthur Văcăreanu, Gheorghe Gherase, Ioan Bătrâna, valamint Gheorghe Indricău.²⁰ A tanárok nevei között már nem szerepel az időközben elhunyt Petre Paulini, továbbá a Dumitru Florea és a Nicolae Gheorghică neve. A záróvizsgán dolgozatot kellett írni Ótestamentum- és dogmatika szakból, valamint szóbeli vizsgát tenni dogmatikából, Ótestamentum-, egyházjog- és apostoli levelek szakból.²¹

Az 1954–1955-ös tanévben 53 diák tanult a Teológiai Szeminárium 3 évfolyamán.²² Ekkor alkalmazták Faluvégi Dezső lelképásztort, aki orosz- és magyar nyelvet tanított, és ő lett a Szeminárium titkára is,²³ továbbá Horst Gehann testvért, aki német nyelvet és zenét tanított.²⁴ Egy váratlan és egyben fájdalmas fordulat állt be, amikor a Vallásügyi Minisztérium 1955 áprilisában elrendelte, hogy Gheorghe Indricău és Faluvégi Dezső testvérek mondjanak le mind adminisztrációs, mind pedig egyházi beosztásaikból.²⁵ Az Unió 1955. április 27-én kelt határozata alapján a két testvér helyére kinevezték Mihail Manea igazgatót (az Unió akkori titkárát), valamint Nicușor Ghițescu titkárt.²⁶

1955. október 3-án kezdődött el az új tanév. Íme, hogyan emlékszik erre a pillanatra Hrant Artinian: „Másnap, október 3-án volt a tanévkezdés nagy és jelentőségeltjes napja. Az ünnepség egy dicsőítő énekkel kezdődött, majd a tanárok és a diákok részéről imák hangzottak el. Mindenki feszülten figyelt, amikor az egyik diák felállt és bemutatkozott: »Mateescu Gheorghe a nevem, a Munténiai Egyházterülethez tartozó *Ploiești 1* gyülekezet tagja vagyok, és 1949-ben keresztem meg.« Öt követte további 75 bemutatkozás, majd utolsóként egy diáklány is: »A nevem Constantinescu Otilia, a Munténiai Egyházterülethez tartozó *Vasile Lascăr* gyülekezet tagja vagyok. 1951-ben keresztem meg.« Ezt követően az Úrra bízta magunkat, hogy végtelen jósága, irgalma és hatalma által megőrizze a békét és a nyugalmat az 1955–1956-os tanévben.”²⁷

Ki lettek nevezve az osztályfőnökök is: Horst Gehann – I. évf.; Nicușor Ghițescu – II. évf.; Gheorghe Gherase – III. évf.; Mihail Manea – IV. évf.²⁸ A diákokat a bukaresti gyülekezetekhez osztották be szombati gyakorlatokra. 1956. május 1-jén Kolozsvárról áthelyezték Gálfi Lajos lelkipásztort, aki a Teológiai Szeminárium titkára lett.²⁹ Az évzáró ünnepségre 1956. június 17-én került sor, ez volt a Labirint gyülekezetben megtartott első ilyen rendezvény. Íme, az 1956-os végzősök nevei: Borbáth Zoltán, Chelbegeanu Apostol, Crișan Traian, Dumitrașcu Dumitru, Ionescu Mihai, Jiău Dumitru, Kiss János, Mateescu Gheorghe, Penca Ilie, Pop Iacob, Popa Mihail, Soare Ioan és Zamfir Damian. Velük együtt hat lány is befejezte a kétéves képzését: Ciorciu Olimpia, Gheorghe Ștefania, Irímia Gabriela, László Leana, Máthé Ilona és Thomas Lucia.³⁰ A végzős Popa Mihailt 1956 júliusában tanárként alkalmazták,³¹ a rövid időn belül leköszönő Aurelia Popa gépirónó helyét pedig Gabriela Irímia vette át.³²

Az 1956–1957-es tanévben 20 hallgató volt I. évfolyamon, 18 a II., 15 a III. és 18 diák, valamint 2 diáklány a IV. évfolyamon. Íme, a tanárok nevei: Hrant Artinian, Mihail Manea, Nicușor Ghițescu, Gálfi Lajos, Horst Gehann, Mihail Popa és Eleftera Iacob. Ők alkották a végzősök osztályát: Băluțoiu Victor, Benga Ionel, Bogdán Demeter, Ciucă Ioan, Constantin Stoian, Nădășan Iacob, Popescu Nicolae, Stănculescu Dumitru, Stoica Ilie, Tănase Nicolae, Trandafir Ioan, Tremurici Gheorghe, Uba Marin, Vrâncianu Aurel, Constantinescu Otilia, Ilinoiu Cornelia és Nine Valeria.³³

Az 1957–1958-as tanévnitóra október 19-én került sor a Labirint utcában. A tanári beszédek után a következő diákok szólaltak fel 64 társuk nevében: Pușcaș Vasile (IV), Szabó Viktor (III), Ciobotaru Constantin (II) és Fara Avram (I).³⁴ Az első évfolyamra a következő hallgatók iratkoztak be: Munténia – Apostol Ioan, Ciocănu Aurelian, Geantă Cezar, Grigorescu Samuel, Marinel Ilie, Pătrașcu Daniel, Pătrașcu Emilian; Észak-Erdély – Chețan Emil, Ferencz Wilhelm, Ősz Árpád, Previltz Eduard, Tajti János; Moldova – Liga Iosafat; Olténia – Fara Avram, Petcariu Vasile; Duna – Roșca Emanuel; Dél-Erdély – Cristea Silvestru, László Lajos.³⁵ Íme, az évfolyamvezető tanárok névsora: M. Manea (I); N. Ghițescu (II); Gálfi L. (III); M. Popa (IV).³⁶ Az 1958-ban végzett hallgatók a következők voltak: Ban Ioan, Bălan Nicolae, Belu Ioan, Colțuneac Vasile, Drăgan Ioan, Manea Mihail, Olteanu Dan, Pușcaș Vasile és Vasile Constantin.³⁷ ■

Az Adventista Teológiai Szeminárium 1956-as végzősei

1. *Gazeta slujbașilor*: 10, 11, 12/1941, 12. o.
2. Dumitru Popa: *Curierul Adventist*, 5-6. szám/1981, 8. o.
3. *Gazeta slujbașilor*: 10, 11, 12/1941, 14. o.
4. M. T. Părvan: *Curierul Misionar*, 10. szám/1945, 2. o.
5. Az Unió archívuma, 44-es dosszié, 548. lap
6. Az Unió archívuma, 41-es dosszié, 294. lap, PV 67/1949. december 20.
7. Az Unió archívuma, 41-es dosszié, 273. lap, PV 18/1950. augusztus 28.
8. Az Unió archívuma, 45-ös dosszié, 4. lap
9. Az Unió archívuma, 41-es dosszié, 229. lap, PV 29/1951. szeptember 19.
10. Az Unió archívuma, A2/244-es dosszié, 9/1951. november
11. Az Unió archívuma, A2/244-es dosszié, 5/1951. október 12., 7/9, november
12. Az Unió archívuma, 34-es dosszié, 285. lap
13. Az Unió archívuma, A3/142-es dosszié, PV 12/1952. március 24.
14. Az Unió archívuma, 44-es dosszié, 548. lap
15. Az Unió archívuma, 45-ös dosszié, 16–17. lap
16. Az Unió archívuma, 41-es dosszié, 188. lap, PV 12/1952. március 24.
17. Az Unió archívuma, A3/142-es dosszié, PV 24/1952. június 24.
18. Az Unió archívuma, 41-es dosszié, 156. lap, PV 30/1952. október 3.
19. Az Unió archívuma: 46-os dosszié, 263. lap
20. Az Unió archívuma: 41-es dosszié, 101. lap, PV 28/1953. szeptember 15.
21. Az Unió archívuma: 41-es dosszié, 98. lap, PV 28/1953. szeptember 15.
22. Az Unió archívuma: 41-es dosszié, 19–20. lap, PV 34/1954. szeptember 14.
23. Az Unió archívuma: 45-ös dosszié, 36. lap
24. Az Unió archívuma: 50-es dosszié, 328. lap
25. Az Unió archívuma: 46-os dosszié, 361. lap
26. Az Unió archívuma: 46-os dosszié, 586. lap, PV 16/1955. április 27.
27. Az Unió archívuma: *Curierul Adventist*, 1. szám/1956, 10. o.
28. Az Unió archívuma: A2/244-es dosszié, 1955. szeptember 1.
29. Az Unió archívuma: 51-es dosszié, 176. lap
30. Hrant Artinian: *Curierul Adventist*, 7. szám/1956, 8. o.
31. Az Unió archívuma: 45-ös dosszié, 41. lap
32. Az Unió archívuma: 51-es dosszié, 308. lap
33. Az Unió archívuma: A2/244-es dosszié, PV 21/1957. február 21.
34. *Curierul Adventist*, 12. szám/1957, 2. o.
35. Az Unió archívuma: 56-os dosszié, 214. lap
36. Az Unió archívuma: A2/244-es dosszié, PV 32/1957. október 16.
37. Az Unió archívuma: A2/244-es dosszié. PV 43/1958. június 4.

Leonida Ghioaldă, nyugdíjas lelkipásztor

ADVENTISTII DE ZIUA A ȘAPTEA

INTRODUCERE

IN ETOSUL UNEI COMUNITĂȚI PROTESTANTE

NOBEL IACOB I EDITOR

INCHINĂ SÂMBĂTA

NOBEL

sunt atât de prezente precum sabbatul. Ziua a șaptea a săptămânii, este otru om, pe care omul le-o dedică lui. Este sâmbăta ca zi de închinare pentru să reiasă că sabbatul a fost înlocuit

SABBATULUI

bibliei. În Geneza 2:2,3 apare de două ori „sâmbăta”, tradus în toate versiunile de biblie al zilei a șaptea, „sabat”, nu „sâmbăta”. Iar substanța zilei derivă din trei: Dumnezeu S-a odihnit/S-a oprit din creația a șaptea și a sfințit-o. Termenul „sabat” este deosebit, „a consacra”. Încă de la început, în lipsa oricărui indiciu clar, la început, sfințenia sabbatului

omul este ultimul act al creației lui Dumnezeu. El a dat formă pământului și cerului cu forme de viață, Dumnezeu a creat-o de celelalte, făcând-o sfântă. Aceasta este o instituție universală, un timp

Ez a könyv röviden és közérthető módon bemutatja a Hetednapi Adventista Egyház teológiáját, társadalmi és lelki életét, a romániai adventizmus történetét, valamint a globális adventista kezdeményezéseket és ezek rendkívüli eredményeit a humanitárius szolgálatok és a nevelés területén.

A könyv egyelőre román nyelven kapható.

RENDELJ BELŐLE, KIVÁLÓ MISSZIÓS ESZKÖZ!

JÓ AZ ISTEN!

Osszel, a terménybetakarítás idején az adventista gyülekezetekben ünnepélyes hálaadó istentisztelet keretében fejezi ki a közösség Isten iránti háláját és elismerését a lelki és anyagi áldásokért, az Úr jóságáért. Ez év október 22-én a Kolozs megyei Vajdakamaráson, a föld termésével csodálatosan feldíszített teremben gyermekek, ifjak és felnőttek Dávid szavaival összhangban gyűltek össze az adventista imaházban: „Áldjad én lelkem az Urat, és el ne feledkezzél semmi jótéteményéről!” (Zsoltárok 103:2).

A szombat délelőtti hálaadó istentiszteletet a gyülekezet gyermekei tették magasztossá és széppé versek és énekek által. Szolgáltatukat örömmel fogadták a gyülekezet tagjai, a jelenlevő szülők és nagyszülők, de meggyőződésünk, hogy hálaadásukat a menny is jó illatú áldozatként értékelte. A változatos és gazdag program végén Szász Ernő testvér, a Konferencia egykori elnöke rövid

üzenetet tolmácsolt Efézus 5:20 verse alapján: „Hálát adván mindenkor mindenekért a mi Urunk Jézus Krisztusnak nevében az Istennek és Atyának”.

A délutáni program a hálaadási szombat csúcspontját jelentette. A közös éneklés, a Gedeon Brass fúvószenekar szolgálata, a gyülekezet gyermek- és felnőttköre, a Genesis Music közreműködése, a meghívottak felszólalásai, az igeszolgálat és az odaszentelődési ima együtt járultak hozzá az Istennek felkínált hálaadási csokor megalkotásához.

Az Adventista Egyház vezetőségének meghívására több hivatalos személyiség is részt vett a vajdakamarási hálaadó istentiszteleten: Kelemen Hunor, Románia miniszterelnök-helyettese, Csoma Botond parlamenti képviselő, Bogya Anna államtitkár, dr. Simon Előd, Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusának konzulja, valamint a közigazgatásban dolgozó más személyiségek. Vallomásuk szerint egyesek közülük először lépték át egy adventista küszöbét.

A különleges meghívottak közül négyen rövid felszólalásban megosztották gondolataikat. A miniszterelnök-helyettes úr köszönetet mondott a meghívásért, és töb-

bek között a következőt hangsúlyozta: „Hiszem, hogy azok az erős közösségek tudnak jó válaszokat adni a XXI. század problémáira, amelyek a zsidó-keresztény hagyományra épülnek. Ez akadályozza meg a gyökértelessé válást, és mutatja meg azokat az igazodási pontokat, amelyek változó időkben is kijelölik, hogy mi a helyes és mi a helytelen. Vajdakamaráson egy ilyen erős közösséget ismertem meg. Köszönöm a tagjainak, hogy velük közösen ünnepelhettem!” A testvéri közösség értékelte és örömmel vette a különleges meghívottak jelenlétét és felszólalásait. A jó Isten áldja meg őket családjaik körében, valamint megbízatásuk teljesítésében!

Az Adventista Egyház részéről jelen voltak és szolgálatukkal Isten iránti hálájuknak adtak hangot: Balla Loránd és Dragoş Muşat igazgatók az Unió részéről; Ştefan Tomoiagă elnök és Szász Károly Zsolt titkár az Észak-erdélyi Egyházterület képviselői; Szász Ernő az Észak- és a Dél-erdélyi Egyházterületek volt elnöke; Amota Lóránt a Reménység Tv magyar adásának szerkesztője, valamint Ilyés János Béla, a helyi gyülekezet lelkésze, házigazda.

Balla Loránd lelképásztor cselekvésre lelkesítő üzenetben szólaltatta meg Isten Igéjét: „*Mindenkor örüljétek! Szüntelen imádkozzatok! Mindenben hálátok adjatok, mert ez az Isten akarata a Krisztus Jézus által ti hozzatok!*” (Efézus 5:16–18). A továbbiakban megosztott az

igeszolgálatban elhangzott néhány gondolatot. „Az igazi hálaadás az, amikor mindenért hálát adunk. Lényegtelen, hogy a pohár félig tele, vagy félig üres. Legyünk hálásak, hogy van poharunk, és azért, ami benne van. »Elég, ha életed során megtanulsz egy imát: *Köszönöm!*« – mondta Eckhart Tolle. Itt az ideje, hogy ebben a válságos, bizonytalan világban, ezekben a nehéz időkben is a bőség Forrásához igyekezzünk, és csendüljön fel ajkunkról a lelkes háladal. A hála ablak, mely az anyagiakból a lelkiekbe, a mulandóból a teremtető Isten örök világába nyílik. Ilyenkor hálánknak adunk hangot mindenért, amivel Isten megajándékozott a múltban, de kezdjünk el előre köszönetet mondani Istennek a jövőre szóló ígéreteiért is, hogy a holnapi napunk, az életünk az Ő hatalmas kezében lesz!

Miközben a kapott áldásoknak örülünk, ne feledkezzünk meg az Adományozóról! »Aki hálával áldozik, az dicsőít engem, és aki az útra vigyáz, annak mutatom meg Istennek szabaddítását« (Zsoltárok 50:23). Ámen!”

Fogadja Isten kegyesen imádatunkat, és hálánk jeléül adjuk át Neki a szívünket!

A hálaadó istentisztelet befejezése után asztalközösségre került sor, amelyre minden jelenlevő meghívást kapott. ■

A HÁLA MINT ÁLDOZAT SZÁSZ ERNŐ

„DICSÉRJÉTEK AZ URAT... MERT NAGY AZ Ő KEGYELMESSÉGE MI HOZZÁNK, ÉS AZ ÚRNAK IGAZSÁGA MEGMARAD ÖRÖKKÉ. DICSÉRJÉTEK AZ URAT!” (ZSOLTÁROK 117:1-2)

Szász Ernő, az Élet és Egészség Kiadó magyar szerkesztőségének koordinátora

„KÉSZÍTSÉTEK AZ ÚRNAK ÚTJÁT!” (Mk 1:3)

A Hetednap Adventista Egyház a missziómunka által jött létre. A történelem legünnepélyesebb időszakát, a vég idejét éljük. Még sosem volt ennyire közel hozzánk Urunk és Üdvözítőnk dicsőséges visszajövele! Az advent mozgalom kezdete óta nem volt ilyen fontos a missziómunka, mint ma.

Ha megfigyeljük, hogyan fejlődött a Hetednap Adventista Egyház az 1844-es profetikusan mozgalom megjelenése óta, láthatjuk, hogy az első lelkipásztorok missziómunka által lettek kiképezve erre a magasztos elhívásra. Bates, Himes és Edson a keserű csalódás után sok könnyet hullattak imádkozva, de örömkönnyeitől ragyogó arccal álltak fel térdeikről, hogy reménységet vigyenek a megszorodott szívűekhez. Az adventizmus a küldetés által jött létre, célja maga a küldetés. Mottója: „Vigyük el a reménység üzenetét a megszorodottaknak és csüggedteknek!”

Az advent mozgalom pionírjait a nagy csalódás után a missziómunka vitte előre. Íme, mit nyilatkozott az 1844-es nagy ébredés egyik lelkes hirdetője, Joshua Himes, aki október 30-án a következőket írta Joseph Batesnek: „Sosem éreztem magam boldogabbnak és megbékéltebbnek Isten akaratával. Az utóbbi napok tevékenységei megmentettek, és mindannyiunk számára áldást jelentettek. Ki fogunk tartani!”

Aggasztó okok

A Hetednap Adventista Egyház létcélja a küldetés. Amely közösség felhagy a missziómunkával, meghal. Válságos időszakot élünk át, amilyenvel eddig még nem találkoztunk. Már csak kevesen lelkesednek a nagy misszióparancsért, miszerint városról városra és faluról falura kell hirdetnünk a hármass angali üzenetet. Csökkent a nyilvános istentiszteleteken való részvétel, az Úrral való találkozás egyre kevesebb emberben vált ki örömet. Gyülekezeteink taglétszáma több mint tíz éve csökkenő tendenciát mutat. Az elvilágiasodás alattomos módon beférkőzik sorainkba, akik létezésük természeténél fogva Krisztus visszajövetelének hírnökei kellene, hogy legyünk.

Szemeink előtt teljesednek a prófécia. A kegyelem Angyala kitárja szárnyait. Megdöbbenő, hogy a profetikusan ébresztőóra olyannyira elnémult, hogy már-már hajlandók vagyunk lemondani a péntek esti istentiszteletekről, mivel a testvérek úgysem jönnek el, holott a látogatás és a közösségápolás által az istentiszteleteken való részvételre és a missziómunkára kellene ösztönöznünk tagjainkat.

Íme, a mennyi parancs: „Készítsétek az Úrnak útját!” „Hirdessétek az evangéliumot minden teremtsnek!” „Eredj el az utakra és a sövényekhez, és kényszeríts bejönni mindenkit, hogy megteljen az én házam!” Ezek a felszólítások azonban már nem

találnak visszhangra bennünk, lelkipásztorokban, szolgálattevőkben és gyülekezeti tagokban.

Nem áll szándékomban rossz fényben feltüntetni Isten egyházát, a borúlátásban nincs bátorítás, de mégis fáj a szívem, mivel tapasztalatból tudom, milyen óriási lehetőségeket és gazdag erőforrásokat adott Isten az Ő egyházának, amit nem használunk fel az evangélium világszéles hirdetése érdekében.

A késői eső ideje

Elmúlt már a beletörődés és a tehetetlenség ideje. Meghívlak, hogy Isten nevéért és az életért értünk adó Megváltónk dicsőségére legyünk hangadók, legyünk az a szikra, ami lángra lobbantja a missziómunka tüzet, és lelkesíti a gyülekezetet az Úr művének befejezésére.

Isten Jóel próféta által mutatta meg az utat a menny által olyannyira áhított és elvárt késői eső kiáradása felé. Lépünk ki a világvárvány ernyője alól, amellyel sajnálatos módon igazolni próbál-

juk missziós küldetésünk elhanyagolását. Eljött a késői eső ideje! Az Úr szolgálólánya mondja:

„Most is töredelmes szívvel, a legkomolyabban imádkozzunk, hogy a késői eső idején a kegyelem záporai hulljanak ránk. Minden gyülekezésünkön, amelyen megjelenünk, szálljanak fel imáink, hogy adjon Isten lelkünknek napfényt és harmatot! Mialatt Istentől a Szentlelket kérjük, bennünk szelídséget, alázatosságot munkál, azt a tudatot, hogy Istentől függünk a megérlelő késői eső áldásáért. Ha hittel imádkozunk áldásáért, megkapjuk, Isten ígérete szerint” (Ellen G. White: *Bizonyosságtételek a prédikátoroknak*, 508. o.).

„Itt a késői eső ideje, amikor az Úr gazdagon árasztja Lelkét. Buzgón imádkozzatok, s a Lélek erejében vigyázzatok!” (uo. 512. o.).

Ünnepélyes felhívás

„Fújjatok kürtöt a Sionon; szenteljétek böjtöt, hirdessetek gyűlést! Gyűjtsétek össze a népet, szenteljétek meg a gyülekezetet; hívjátok egybe a véneket, gyűjtsétek össze a kisdedeket és a csecsszopókat; menjen ki a völgegy az ő ágyasházából és a menyasszony is az ő szobájából. A tornác és az oltár között sírjanak a papok, az Úr szolgálói, és mondják: Légy kegyelmes, oh, Uram, a te népedhez, és ne bocsásd szidalomra a te örökségedet, hogy uralkodjanak rajtuk a pogányok. Miért mondanák a népek között: Hol az ő Istenük?” (Jóel 2:15-17).

Népünk küldetése készíteni az Úr útját, Megváltónk második eljövételét.

„A mű befejezése – számunkra, hetednapos adventisták számára nincs ennél fontosabb küldetés. Ez az egyedüli, még elvégzetlen feladat, amely előtt állunk most, az emberiség történelmének eme időszakában, sürgős felhívás, mely alól nem vonhatjuk ki magunkat, amit nem hanyagolhatunk el, hanem ellenkezőleg: kutatnunk kell, szívügyünk kell, hogy legyen” (Ellen G. White: *The Time and the Work*, 55. o.).

A világvárvány idején kezdtük alkalmazni a távolságtartást, és furcsa, megmagyarázhatatlan módon a járványból ugyan kigyógyultunk, az elidegenedésből viszont nem. Az első keresztények hallani sem akartak távolságtartásról, pedig az életükkel kellett fizetniük az igazságban és a missziós lelkületben tanúsított egységükért. A valdensek sosem tudtak eltávolodni a küldetésüktől és egymástól, és örömmel fizettek akár az életükkel is a Krisztussal való egységükért és szolgálataukért.

Bocsássa meg nekünk az Úr, hogy a koronavírust lelki világvárvánnyá alakítottuk azáltal, hogy elhanyagoltuk a gyülekezet dolgait. Beletörődünk a missziós lelkesedés lankadásába, és azzal próbáljuk igazolni magunkat, hogy az általánossá váló helyzet igazából a normalitás jele. „De ne így legyen köztetek!” – mondta Jézus egy másik helyzetre utalva. Elhívásunkra és kötelelességünkre nézve jó lenne, ha tényleg nem így lenne közöttünk.

„Készítsétek az Úrnak útját!”

Ellen White egy érdekes esetről számol be az advent mozgalom kezdeti időszakából.

„Évekkel ezelőtt, amikor a Krisztus eljövételében hívők száma még igen kicsiny volt, a topshami szombattartók a Stockbridge-i Howland testvér hatalmas konyhájában gyűltek össze istentiszteletre. Egyik szombat reggel Howland testvér nem jelent meg időben. Csodálkoztunk, mert mindig pontos volt. Rövidesen megérkezett, arca ragyogott, Isten dicsőségétől fénylett. »Testvéreim, rájöttem – mondta –, hogy olyan lépéseket tehetünk, amelyekről ez Isten szavának biztosítéka: *Soha el nem esel!* Elmondom, mi történt.«

A következőket beszélte el: »Észrevettem, hogy egyik testvérünk, szegény halászember, azt gondolta, nem tisztelik kellőképpen, Howland testvér és mások fölötte állónak gondolják magukat. Ez persze nem volt igaz, csak a halász képzelte így, s néhány hete nem járt az összejövetelekre. Howland testvér elment hozzá, és elébe térdelt. – *Testvérem, bocsáss meg! Mit vétettem ellened?* – A halász megfogta a karját, és megpróbálta talpra állítani. – *Nem* – mondta Howland testvér –, *mi a kifogásod ellenem?* – *Semmi* – felelte a halász. – *Dehogynem, valami*

A KÜLDETÉS ÚJBÓLI FELVÁLLALÁSA

DANIEL
DINCA

AZ ADVENTIZMUS A KÜLDETÉS ÁLTAL JÖTT LÉTRE, CÉLJA MAGA A KÜLDETÉS. MOTTÓJA: „VIGYÜK EL A REMÉNYSÉG ÜZENETÉT A MEGSZOMORODOTTAKNAK ÉS CSÜGGEDTEKNEK!”

kifogásodnak lennie kell, mert azelőtt szóba álltál velem, míg most hozzám se szólsz! Tudni akarom, mi a baj?

Howland testvér, állj föl! – mondta. – Nem állok! – felelte Howland testvér. – Akkor nekem kell melléd térdelnem – mondta a halász. Térdre esett és bevallotta, hogy gyerekes volt, gonosz gyanúkat táplált. – De most elvetem magamtól azokat.

Howland testvér arca, amikor a történetet elbeszélte, Isten dicsőségétől ragyogott. Éppen befejezte, amikor a halász és a családja megérkezett, és csodálatos összejövetelben volt részünk.

GYERTEK, TEGYÜK ÚJBÓL FÉNYESSÉ AZ ADVENTIZMUST, HOGY KRISZTUSHOZ VONZZUK AZ EMBEREKET! MOZGALMUNK DICSŐSÉGE TÖLTSE BE AZ EGÉSZ FÖLDET ISTEN ISMERETÉVEL!

Tegyük fel, hogy néhányan Howland atyafi példáját követnék. Amikor testvéreik rosszat gondolnak, hozzájuk mennének: – Bocsáss meg, ha valamit tettünk ellened. Megtörhetnénk Sátán varázsát, és megszabadíthatnák testvéreinket a kísértésektől. Ne engedjétek, hogy bármi közéték férközzön! Ha áldozathozatallal el tudod takarítani a gyanú szemetét, tedd meg! Isten azt akarja, hogy testvérként szeressük egymást. Azt akarja, hogy legyünk szánakozók és udvariasak. Azt akarja, hogy neveljük magunkat, hogy elhiggyük: testvéreink szeretnek, és azt is, hogy Krisztus szeret! A szeretet szeretetet szül.» (Bizonyágtételek, 9. köt., 192. o.).

A szószékekről szálljatok le az emberek közé!

Jóel próféta és Ellen G. White is egyaránt azt tanácsolja, hogy a lelki megújulás első lépése az egymáshoz közeledés legyen a bizonyágtételben, megtérésben és megbocsátásban. Most jött el az ideje, hogy a szószékekről leszálljunk minden egyes taghoz, minden egyes családhoz, szakítsunk a távolságtartással, utána pedig közösen vigyük el a világnak az üdvösség üzenetét. Nem elég csupán kérdegetni: „Mi lenne, ha mi is így tennénk?” Gyertek, tegyük meg már most! Gyertek, tegyük újból fényessé az adventizmust, hogy Krisztushoz vonzzuk az embereket! Mozgalmunk dicsősége töltse be az egész földet Isten ismeretével! Eljött az idő, amikor legsürgősebb teendőnk és legnagyobb szükségünk az, hogy Krisztus dicsősége ragyogjon az arcunkon, életünkön és szolgálatunkon! Most vagy soha! Senki sem tudja, hogy holnap még ugyanolyan erővel fogja-e hallani lelkiismeretében a Szentlélek felhívását, és a személyes vizsgálati ítélet ideje elmúlhat fölötte. „Készítsétek az Úrnak útját” az Ő dicsőségére és annak fogadására, Aki nemsokára megjelenik az ég felhőin. ■

Daniel Dincă, nyugdíjas lelkipásztor

KÖNYVAJÁNLAT

A NAGY KÜZDELEM

Ellen G. White

A nagy küzdelem lapjain kibontakozik a kereszténység történelme, a keresztények ádáz, évezredes küzdelme az isteni elvek és értékek megőrzésének távlatában. A könyv első része az Isten és Sátán közti egyetemes konfliktus arányait tárja fel az olvasók előtt, a kötet második része pedig a jelenre és a közeljövőre – a történelem záró jeleneteire és Krisztus visszajövetelére – vonatkozó lényeges részletekre irányítja a figyelmet.

A TÖMLÖCBEN LEVŐ LELKEK

1Pt 3:18-22 szakasza szabad fordításban, magyarázatokkal

„Χριστος... („Christ...”) θανατωθεις (étant mis à mort) μεν (d'une part) σαρκι (quant à la chair), ζωοποιηθεις (étant vivifié) δε (d'autre part) πνευματι (quant à l'Esprit), εν (c'est alors) ω (que) και (aussi) τοις (aux) εν (en) φυλακη (prison) πνευμασιν (esprits) πορευθεις (étant allé) εκηρυξεν (il a proclamé) απειθησασιν (aux ayant refusé de croire), ποτε... (ja-dis...)” [görög-francia sorközi fordítás].

„Mert Krisztus is szenvedett **emberi testben** – Jn 1:14] egyszer a bűnökért... de megelevenítettén [az **isteni** – 1Kor 15:45] lélek szerint; amelyben elmenvén, a tömlőcben levő lelkeknek is prédikált [1Pt 3:4]..., mikor egyszer várt az Isten béketűrése a Noé [„az igazság hirdetője” – 2Pt 2:5] napjaiban, a bárka készítésekor, amelyben kevés, azaz nyolc lélek tartatott meg víz által.”

„Az özönvíz [ami D. Rudman szerint átmenetet képezett a megromlott és az újjáteremtett világ között] a keresztség előképe, amely most megment benneteket, és ami nem a hús megtisztítását jelenti, hanem a jóságra törekvő lélek fogadalmát Isten előtt Jézus Krisztus feltámadása által, Aki felment a mennybe, és Isten jobbánál uralkodik angyalok és hatalmasságok fölött” [TOB – ökumenikus bibliafordítás].

1. Jézus a Lélekben

Noha a „megelevenítettén lélek szerint” kifejezés „furcsának” tűnik, mivel Jézus nem lélekben, hanem testben támadt fel, ugyancsak az Ember Jézus Lélekben való feltámadásáról beszél Péter a Csel 2:22-24 verseiben, amint erről számol be Jn 5:26 verse is: „Mert amiként az Atyának élete van önmagában, akként adta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában.” Nyilvánvaló, hogy a szövegek nem a **testet öltött Ige** önmagában való életére utalnak, amit János „egyszülött Fiú” névvel illet (Jn 1:18), mivel Isten Fia sosem szűnt meg Istennek lenni, hanem az **Ember Jézus Krisztusra**, tehát erre utal Péter is, amikor kijelenti, hogy emberi testben szenvedett.

Ez azt feltételezi, hogy a feltámadáskor Jézusban nem volt semmi halandó, vagyis az eddig említettek alapján a testet öltött Igében az **emberi egyesült** az isteni **örök élettel**, tehát pontosan a Fil 2:7 versében leírt jelenség **ellentéte** valósult meg. Ezt mondja el Pál is egy másik kifejezéssel: „Lőn... az utolsó Ádám mege-

levenítő szellemmé” (1Kor 15:45). Ezáltal az, Aki a testet öltés idején Nagy volt (Lk 1:15), a feltámadásban **Atyaként** vesz részt (Jn 5:26).

Ezt figyelembe véve említi Péter az üldözötteknek Jézusnak a Lélek által végzett üdvözítői munkáját, amit mind a testet öltés előtt (1Pt 1:20) – vagy közvetlenül az özönvíz idején (1Pt 3:19), de akár a prófétákon keresztül (1Pt 1:11), beleértve Noét is (2Pt 2:5) – mind pedig a feltámadás után végzett, „ami minket is megtart most képmás gyanánt, mint keresztség” (1Pt 3:21).

2. Az özönvíz – a keresztség előképe

D. Rudmant idézve Ilie Chișcari azt írja, hogy az *özönvíz példája arra mutat rá, hogy „a víz általi üdvösség egyfajta átmenetet képez a megromlott teremtett állapotból az új teremtés felé”.*

A szerző továbbá megjegyzi: „Az újtestamentumi szövegek általában kettős olvasatban mutatják be az özönvíz eseményét, egyaránt emlékeztetve Noé megmenekülésére és a világ elpusztítására (2Pt 2:5; Zsid 11:7).”

„Péternek ez a látásmódja megközelíti a Pál apostolét (Róm 6:4-8; Kol 2:12)” a keresztesztény keresztség elemeivel kapcsolatban, mivel „eltemettettünk azért övele együtt a keresztség által a halálba: hogy... azonképpen mi is új életben járjunk.”

Maga Aranyaszájú János is a Lázárról szóló egyik homíliájában megemlíti az özönvíz elemeinek jelképeit (víz, bárka, Noé, galamb, stb.), és a következőket mondja: „Nem volt titok semmi, ami elhangzott, és ami megtörtént, az a jövődő tipológiáját képezi.”

A megromlott teremtett világ átvitele az özönvízen olyan, mint amikor a régi „tömlőcben levő lélek” Isten iránti „jóindulatra” tér. Ezzel kapcsolatosan jegyzi meg Ioan Pribac: „Ha nem halunk meg Krisztussal együtt, nem is támadunk fel együtt Ővele.” Halál és új élet – ez a keresztség.

Péter apostol 1Pt 3:21-22 verseiben szóról szóra idézi Ef 1:20-21 verseit, miután tanácsokat ír le férfiaknak és nőknek, vagyis – Pálhoz hasonlóan – javasolja

AZ ÖRÖK EVANGÉLIUM PETRU BLAJ

PÉTER MEGEMLÍTI
AZ ÜLDÖZÖTTEKNEK
JÉZUSNAK A LÉLEK
ÁLTAL VÉGZETT
ÜDVÖZÍTŐI MUN-
KÁJÁT, AMIT MIND
A TESTET ÖLTÉS
ELŐTT, MIND PEDIG
A FELTÁMADÁS UTÁN
VÉGZETT (1PT 3:21).

az átmenetet a „sötétségből a világosságra”. A kereszttség által megújított „homályos értelem”, valamint a „megújultatok a ti elméteknek lelke szerint” szintén közös elemet képez.

3. A megértését szolgáló kifejezések

Az „απειθησασιν” (apeitesasin) melléknév ebben az esetben az „απειθεω” (apeitheo) igéből származik, amelynek jelentése: *nem hinni, nem engedelmeskedni*. Ezt a kifejezést Péter a gondviselés befolyására választotta, hogy általa a hitetlenségre utaljon, amit az ökumenikus francia bibliafordítás „aux rebelles”, azaz „lázkodók” szóval jelöl.

Az Újtestamentum görög-francia sorközi fordításában az „απειθησασιν” (apeitesasin) kifejezés a következőképpen jelenik meg: „akik elutasították a hitet”, vagyis „hitetlenek”. Ez a hitetlenségre utaló melléknévi igenév sokkal inkább az emberekre illik, mint a démonokra.

Az „εκηρυξεν” (ekeruxen) kifejezés [jelentése: hirdette], amit Jón 3:2 verse is említ Ninivével kapcsolatosan, ige, amely az „engedetlenség voltak

egykor” megfogalmazáshoz kapcsolódik, aorisztikus jelentése pedig *meghatározatlan* időt jelöl, mint például Róm 11:30, vagy Kol 3:7 versében. Természetellenes, sőt egyenesen gyerekes dolog azt hinni, hogy miközben az apostol őt ízben beszél az időről (egykor, mikor egyszer, békétűrése, napjaiban, készítésekor), csak a lázadásra utal, és egyszer sem Jézus cselekvésére.

Az „egykor” határozószó, különösen a „valamikor”, „máskor” jelentése alapján egyik állapotból egy teljesen ellentétes állapotba való átmenetet jelent: „hajdan nem nép voltatok, most pedig Isten népe vagytok” (1Pt 2:10); „valátok régen sötétség, most pedig világosság” (Ef 5:8); „ti is jártatok régenten, mikor éltetek azokban, most pedig vessétek el magatokat ti is mindazokat” (Kol 3:7-8). Ugyanakkor a démonok nem csak hajdanán, annak idején voltak lázadók, és most szentek lettek. Viszont Péter egyedül Jézusra utal, amikor azt mondja, hogy a bűnösöknek „annak idején meghirdette”, most pedig „benneteket üdvözít”.

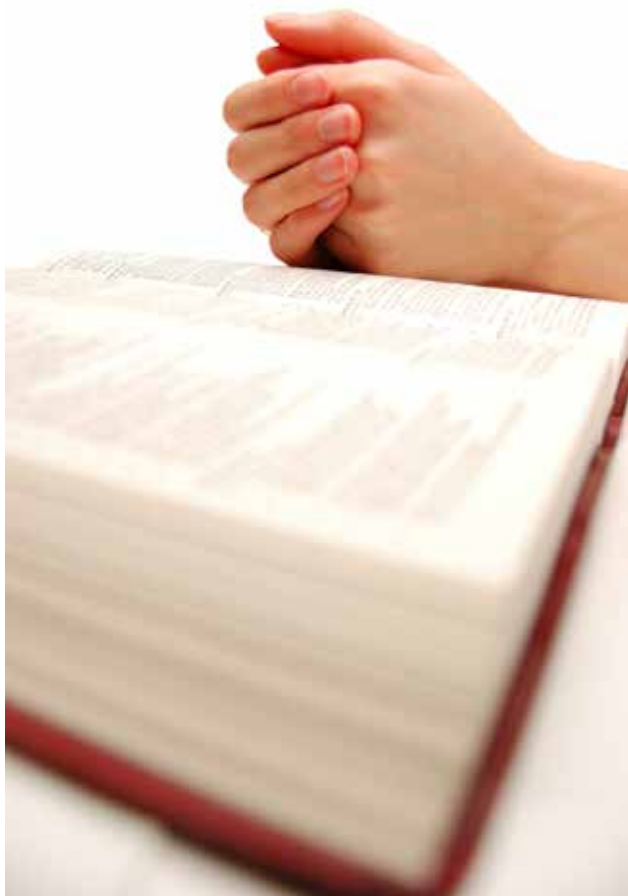
4. „A szív rejtett embere” a börtönben

A Péter által használt két megszemélyesítés: a „jóság lelke” és a „tömlöcben levő lélek” egymással szembeállított metaforák, amelyek a „jóindulatú ember elméjét”, valamint „az elméjével börtönben levő embert” jelképezik. Ugyanannak a fejezetnek a 4. versében Péter a „lelket” a „szív rejtett embere” vagyis az „értelem embere” névvel illeti. (A szemantikus gondolkodásmód szerint a *szív* az intelligencia, az értelem központja) – LXX Polirom, I. köt., 383. o.; IV. köt., 96. o.).

A Péter által stílusjegyként használt „felövezén elmétek derekait” kifejezést a TOB a „l'esprit éveillé”, azaz „éber lélek” kifejezésre fordítja. Tehát a TOB ökumenikus bibliafordítás 1Pt 1:13-ban, ahogy 1Pt 3:4 versében is a „lélek” alatt az „elmét” érti. Ezt igazolja a „tömlöcben levő lelkek” „lázkodók” [„aux rebelles”] kifejezésre való fordítása is.

Maga Pál apostol is, miután leírja: „az Isten, kinek lelkem szerint szolgálók” (Róm 1:9), magyarázatot is ad: „jöllehet én az elmém az Isten törvényének... szolgálók” (Róm 7:25). Ezt emeli ki az NT sorközi fordítás is, amely a Róm 7:25 versében található „elme” szót szintén „lélek” („esprit”) szóra fordítja. Tehát Pál és Péter is a „lélek” szó alatt az „elmét” érti, amikor a „belső ember” kifejezést használja.

A pogányok „homályos értelmét” Ef 4:18 verséből a TOB ökumenikus fordítás a „la proie des ténèbres” („a sötétség foglya”) kifejezéssel adja vissza, ami azt jelenti, hogy az „elme a börtön söté-

téttségében van”, ami megfelel az „σκοτω” (skotoo) igének, melynek jelentése: „sötéttségbe mélyülni”.

A „tömlöcben levő értelem” nem új elmélet Péter számára. Csel 8:22-23 versében maga az apostol mondja Simonnak: „Térj meg azért e gonoszágodból... mert látom, hogy... álnokságnak kötelékében leledzel!” Itt az apostol háromszor is az elmére utal. „Térj meg!” (*metanoeson* – változtasd meg a gondolkodásodat), amivel közvetlenül a bűnös, bűnben fogant gondolatokra utal. Nem tiszta a „szívednek gondolata” – mondja. Ott van a te börtönöd. Bizonyára nem a lábain voltak a láncok, hanem a meg nem változott elméjén.

Az apostol 1Pt 5:8 versében újra említést tesz a foglyul ejtett értelemről, mint ahogy az 1:13 versében is teszi: „Józanok legyetek, vigyázzatok [azaz: őrizték meg józanul az elméteket és a lelketeket]; mert a ti ellenségeitek, az **ördög**, mint ordító oroszlán szertejár, keresván, kit **elnyeljen**” [a legszörnyűbb börtönnek számít az, ha az ördög elnyeli az ember elméjét]. Első levelében Péter tizenháromszor említi az elmét, második levelében pedig kijelenti: „Immár második levélírásom néktek, szerettem, amellyel a ti tiszta gondolkodásokatok emlékeztetés által serkentgetem” (2Pt 3:1), nehogy az essen meg veletek, mint a hajdánán élt emberekkel.

5. Az „Istennek fiai” 1Móz 6. fejezetében nem angyalok

Az ősrégi héber könyvek – mint az „Énok könyve” vagy a „Jubileumok könyve” – szerzői azt a képtelenséget állítják, hogy az 1Móz 6:1-4 verseiben leírt „Istennek fiai” valójában mennyei angyalok, akik az emberek leányaival házasságra lépve óriásokat (*nephilimii*) nemzettek. Ezeket a bukott angyalokat aztán Isten megbüntette, mintha csak ők lázadtak volna a Mindenható ellen addig és azután is.

Keleten Aranyászajú János, Johannes Cassianus és Theodorétosz, nyugaton pedig Aquinói Ágoston és Tamás is elutasítják az 1Énok 6-7., valamint a Jubileumok könyve 4. fejezetének erre utaló állításait. E két könyv már a maga idejében apokrif iratnak számított három oknál fogva: Origenész szerint „hamis állításokat” tartalmaznak; Hippói Ágoston szerint „pszeudoepigráf iratokról” van szó; Jeromos szerint pedig „nem kerültek bele a héber kánonba”.

Az említett keresztény egyházatyák véleménye szerint „Istennek fiai” valójában Séth leszármazottai voltak, akiket Kain női leszármazottai elcsábítottak (itt két emberkategória tűnik fel: *igazak* és *gonoszok*)” (LXX – Polirom, I. köt., 68. o.).

Énok első könyve és a Jubileumok könyve szerint Mózes nevezte őket „elbukott és Istentől megbüntetett angyaloknak” az 1Móz 6:2 versében leírt égbekiáltó bűnök miatt.

Azonban épp ellenkezőleg, ugyanaz a Mózes nem az angyalokat nevezi „Isten fiainak” 5Móz 14:1 versében, hanem az Istennek engedelmes embereket, az akkori zsidó népet: „Ti az Úrnak, a ti Isteneteknek fiai vagytok”. Később Pál apostol ugyanezt írja a Szentlélektől vezérelt keresztyenyekkel kapcsolatosan: „Mert akiket Isten Lelke vezérel, azok **Istennek fiai**” (Róm 8:14).

Megfigyelhető 1Móz 6:4 versében, hogy az említett óriások nem akkor jelentek meg, hanem már léteztek „abban az időben” a földön, sőt még azután is, miután a hűségesek összekeveredtek a hitetlenekkel, és Mózes méltató szavakkal „vitéz” és „híres” embereknek nevezi őket.

Negyedik könyvében Mózes beszél az özönvíz után élt Anák fiairól, és szintén a héber „*nephilimi*” kifejezést használja, akárcsak 1Móz 6. fejezetében, anélkül hogy természetfeletti eredetükre vagy az angyalok bűnére utalna, ami értelmes ember számára elképzelhetetlen.

Noé és a családtagjai még Ádám óta hordozták magukban az óriások génjét, különben az özönvíz után nem jelenhettek volna meg az „anákok” (Anák fiai), a „refeusok” és az „emeusok” (1Móz 14:5; 5Móz 2:10, 20-21; 3:11; 9:2), akikről szintén Mózes számolt be. És Góliát sem élhetett volna Dávid idejében.

A Szentírásban Mózes sem az első, sem az ötödik könyvében nem írt arról, mint ahogy egyetlen szerző sem állította, sőt még futólag sem utalt rá, hogy a fent említett óriások az emberek leányaival összekeveredett angyalok lettek volna az özönvíz előtt. Ezek az állítások a világi héber irodalomban jelentek meg.

Sőt mi több, Jézus kijelentette, hogy az angyaloknak nincs nemük, és nem szaporodnak (Lk 20:34-36 – ezt Péter is tudta), és nem is válhatnak valóságos emberekké, csupán emberi *képmást* vehetnek föl, hiszen csak Isten képes a testet öltésre. Az Ige testet öltése, aki maga volt az Isten, és amely testet öltés a Magasságos Isten és a Szentlélek részvételével valósult meg, nem hozható fel az angyalok testet öltése melletti érvként.

Nyilvánvaló, hogy ha Péter apostol hitte volna azt, hogy feltámadásakor Jézus meglátogatta a bukott angyalok „tömlöcét”, akkor nem követte volna el a hibát, és nem állította volna, hogy ez a látogatás csak az özönvíz idején élőkre vonatko-

**AZ ÖZÖNVÍZ, AMI
ÁTMENTET A MEG-
ROMLOTT ÉS AZ
ÚJJÁTEREMTETT
VILÁG KÖZÖTT,
A KERESZTYSÉG
ELŐKÉPE.**

zott, hanem ellenkezőleg, mindenkire, Sátánra és az ő angyalaira is.

Ha Isten hosszútűrése a pokolban lakozó démonokra is vonatkozik, akkor Péternek azt kellett volna írnia, hogy Isten még „hosszan tűr”, nem pedig „hosszan tűrt” annak idején, az özönvízkor, mivel a hosszútűrés rájuk is vonatkozik egészen a világ végezetéig. De biztos, hogy Isten nem vár megtérést a démonoktól (Zsid 2:16).

Mindezeket figyelembe véve, E. Mueller kiazmusát („Biblical Research Institut” 2006. 5–7. o.), amely arra épül, hogy Jézus járt az 1Móz 6. fejezetében említett bukott angyalok börtönében, a következőképpen fogalmazhatjuk át: „Elmenvén (πορευθεῖς-poreutheis) a földre”, hogy hirdesse az özönvizet Krisztus, aki az örök Lélek által a Föld vitathatatlan ura. Másik helyen pedig így jelenik meg: „Elmenvén” (πορευθεῖς-poreutheis) a mennybe, Isten jobbján Krisztus a világegyetem ugyanazon vitathatatlan ura.

6. Mit jelentett be Jézus Lélekben?

Azok a biblíamagyarázók, akik azt hiszik, hogy a „tömlöcben levő lelkek” alatt Péter az 1Móz 6. fejezetében említett bukott angyalokról beszél, még azt is állítják, hogy a feltámadt Jézus mennybemenetele közben meglátogatta ezeket a démonokat a tömlöcben, hogy kihirdesse győzelmét, és engedelmisségre kényszerítse őket. Fil 2:9-11; Kol 2:14-15; Ef 1:20-21 versei azonban azt hirdetik, hogy a feltámadt Jézust az Atya Isten visszahelyezte a testet öltés előtti jogaiba és dicsőségébe.

Ilyen értelemben felteszem a kérdést:

– Ezek a lelkek a kereszttől előtt nem voltak Jézus alá vetve?

– Ezek a gonosz lelkek nem tudták, hogy a soruk már a mennyi háború idején megpecsételődt?

– Nem tudták, hogy régen el lett határozva Jézus áldozata, és hogy az ördög és az ő angyalai a tűzben égnek meg a vég idején?

– Hát nem így zúgolódtak: „Azért jöttél ide, hogy idő előtt meggyőződj minket”?

A feltámadt Jézus miért jelentette volna be a győzelmét a büntetésük végrehajtására váró néhány fogolynak, elítéltnak?

Engedjék meg, hogy e magyarázatok alapján elképzeljem azt, hogy feltámadása után Jézus úgy tesz, mint a mesében, és felelősségre vonja azokat, akik keresztre szegezték. Heródezzel kezdte volna: *Csodát akartál, hát itt van!*; majd felkereste volna Pilátust: *Kérdeztél, hogy mi az igazság, hát, íme, itt vagyok!*; és nem utolsó sorban megjelent volna a Szanhedrin előtt is: *Azt állítottátok, hogy Istent gyalázom, de most magát Isten látjátok!* Milyen csodálatos, hogy Jézus nem ezeknek az embereknek jelent meg, hanem szeretteinek, akiknek óriási szükségük volt feltámadásának jó hírére.

Péter azt mondja, hogy Noé napjaiban Jézus Isten személyes kijelentést tett a lázadókra vonatkozóan: „Monda azért Isten Noénak: Minden testnek vége elérkezett előttem” (1Móz 6:13). Érdekes, hogy az özönvízre utalás utáni néhány versben Péter apostol mintegy időszerűvé teszi olvasói számára ezt a kijelentést: „A vége pedig mindennek közel van” (1Pt 4:7). Figyeljük meg a hasonlóságot, ami nemcsak a tartalomban, hanem még a használt szavakban is feltűnik, s amellyel szeretné fölírni olvasói elméjét (2Pt 3:1).

Az apostol szintén Mózes első könyvéből vette át a lázadó elmék teljes foglyul ejtésének gondolatát. A börtön az emberi elme teljes tevékenységét fogva tartja. Erről ír Mózes a föld akkori lakosaira utalva: „És látá az Úr, hogy megsokasult az ember gonoszsága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz” (1Móz 6:5). A „minden” kifejezés azt jelenti, hogy kivétel nélkül minden nap, vagyis folyton „csak gonosz”, azaz teljes mértékben gonosz. Ezt jelenti az elme börtöne!

Én Krisztus ama Lelkében hiszek, Aki Mózeset és Pétert is ihlette.

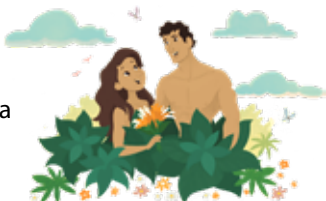
A római-katolikus Biblia szerint „a IV. században idézett szövegek között 1Pt 3:19 verse nem említi a »lemenvén a pokolba« kijelentést.” Tehát az ilyen és ehhez hasonló magyarázatoknak semmi értelme. ■

Dr. Petru Blaj, Dinamis gyülekezet, Kolozsvár

1. Jelöld meg, hogy a Biblia melyik részében, az Újtestamentumban (ÚT) vagy az Ótestamentumban (ÓT) olvastad az alábbi történeteket.

☐ Ádám és Éva

☐ A kánai menyegző

☐ Noé

☐ Az irgalmas samaritánus

☐ A gazdag ifjú

☐ Dávid, a juhásztor

☐ A tékozló fiú

☐ A teremtés

☐ A Tízparancsolat

2. Az alábbi felsorolásból jelöld meg azokat, amelyek Mózes öt könyvéhez tartoznak.

☐ Teremtés könyve

☐ Bírák könyve

☐ Krónikák könyve

☐ Léviták könyve

☐ Királyok könyve

☐ Eszter könyve

☐ Kivonulás könyve

☐ Az izraeliták megszámlálásáról való könyv

☐ Sámuel könyve

☐ A második törvénykönyv

☐ A tíz szűz példázata

**OLVASOK ÉS
FELFEDEZÉK**
**ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztálya
igazgatójának asszisztense

Jézus

TANÍTOTTA ...

ELŐADÓ

Laurențiu Moț,
lelkipásztor

IDŐPONT

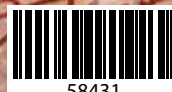
2022. november 11-19.
21.00 óra

MAGYAR SZINKRONNAL
ÉLŐBEN

SperantaTV

58431